Gazdasági monitor

MAKRONÓM INTÉZET

2023. április

Tartalomjegyzék

01 **Üzleti hangulat és geopolitikai kockázatok**

A 2022-es év végén és az idei év elején tapasztalt optimizmus mérséklődni látszik, ugyanakkor az ellátási láncokra nehezedő nyomás jelentősen csökkent

02 **Negyedéves makrogazdasági jelentés**

Várakozásaink szerint az idei évben a magyar gazdaság elkerüli a recessziót, az infláció az év végére egy számjegyűre csökken

03 **Zöldátállásban rejlő kockázatok**

A háború és az azt követő energiaválság rámutatott, hogy az EU jelentős kockázatnak van kitéve a zöldátálláshoz szükséges kulcsfontosságú nyersanyagok beszerzésében

04 **Tematikus kutatás: vállalkozások finanszírozási helyzete**

Hazánkban 12-ből 9 területen javult a finanszírozási helyzet megítélése 2021-hez képest, kiemelten a tőkefinanszírozás területén, a finanszírozási kihívásokat a vállalkozások többsége kiemelt figyelemmel, de kezelhetőnek tartja

A bizalmi indikátorok értékei továbbra is a hosszú távú átlag alattiak, a 2022-es év végén és az idei év elején tapasztalt optimizmus mérséklődni látszik

A bizalmi indikátorokat összegző hőtérkép az országok gazdasági teljesítményével összefüggő üzleti hangulatot vizsgálja. A bizalmi indikátorok értékei az orosz–ukrán háború kirobbanása után érdemben romlani kezdtek, amit tovább súlyosbított az egyre nagyobb problémát jelentő energiaválság.

Bizalmi indikátorok alakulása Magyarországon

Indikátor neve	Hosszú távú átlag	Legfrissebb adat	Eltérés
Üzleti bizalom (BCI)	100,0	99,1	-0,9
Beszerzésimenedzser-index	52,5	55,3	2,8
Üzleti bizalom (ESI)	99,5	97,7	−1,8
Építőipari bizalmi index (ESI)	−12,6	−17,3	−4,7
Fogyasztói bizalomi index (ESI)	−25,0	−35,2	−10
Ipari bizalmi index (ESI)	−1,9	−4,6	−2,7
Fogyasztói bizalmi index (GKI)	−28,6	−43,8	−15
Konjunktúraindex (GKI)	−9,5	−13,8	−4,3
Üzleti bizalmi index (GKI)	−2,8	−3,2	−0,4

30 bizalmi indikátor hőtérképe (javuló/romló havi értékek)

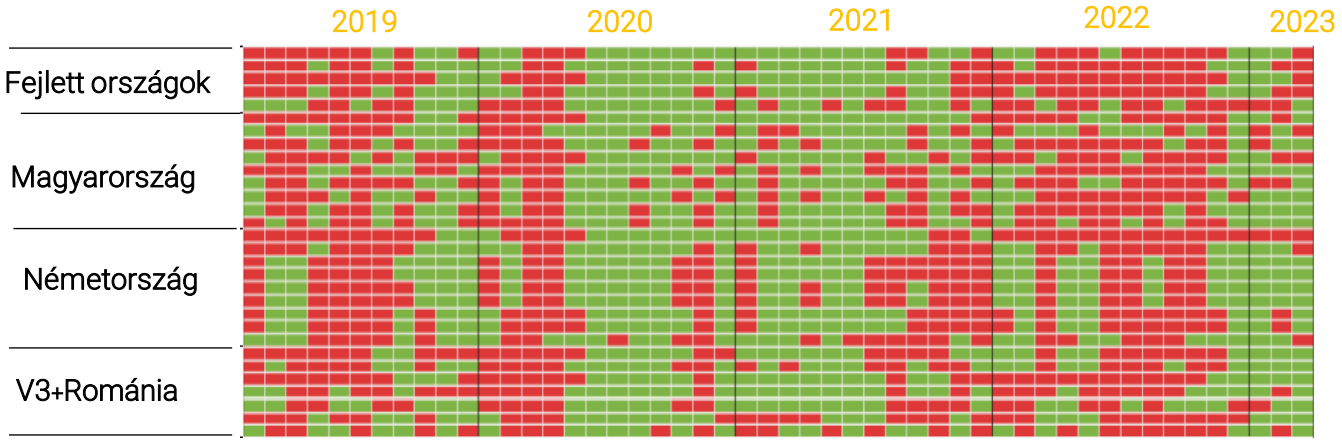

30 bizalmi indikátor hőtérképe (hosszú távú átlagnál jobb/rosszabb érték)

Forrás: Makronóm Intézet -gyűjtés és -szerkesztés

A jelenlegi üzleti környezet megítélése mérsékelten javult áprilisban a Sentix bizalmi indikátora szerint, de a várakozások továbbra is pesszimisták

Sentix gazdasági index alakulása, 2020–2023. április

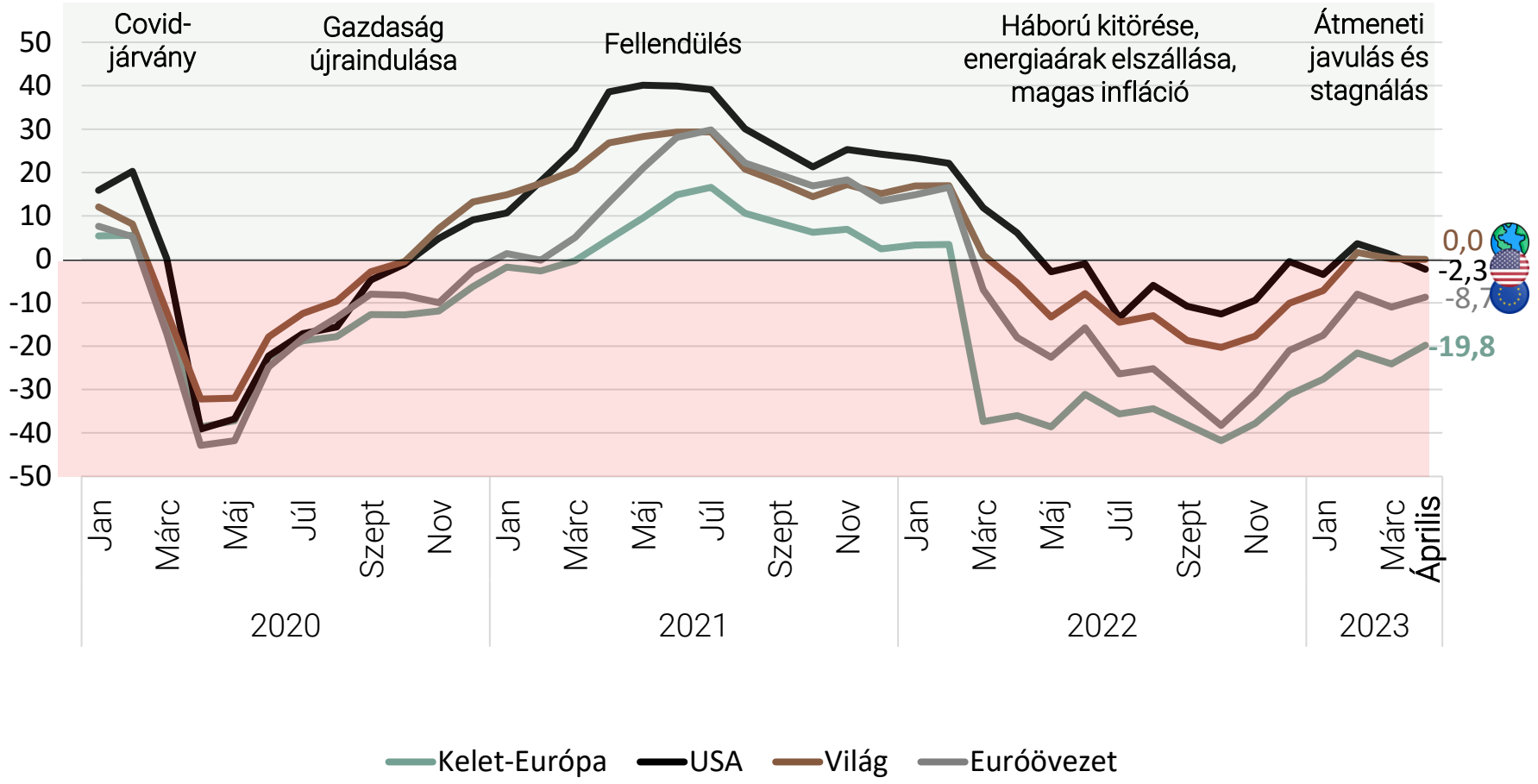

Az elemzői és befektetői (1200 pénzügyi elemző és intézményi befektető körében végzett felmérés alapján készül az index) **várakozásokat megragadó indikátor szerint áprilisban kismértékben ugyan emelkedett az üzleti bizalom, de a korábbi lendület mérséklődni látszik:**

- Az euróövezetre vonatkozó index 2,4 ponttal, −8,7 pontra javult, ugyanakkor a várakozások továbbra is negatívak, −13,0 ponton állnak.
- A német gazdaság is jobban átvészelte a telet, mint azt sokan várták, de a jövőre vonatkozó várakozások itt is negatívak maradtak.
- Az USA-ban a helyzet- és várakozásértékelések csökkennek.

Forrás: Sentix, 2023. 04. 25.

A bizalmi indikátorokkal szemben az ellátási láncokra nehezedő nyomás szintje a hosszú távú átlag alá bukott, a globális ellátási lánc korábbi zavarai normalizálódnak (1/2)

Global Supply Chain Pressure Index (GSCPI)
(szórás az átlagértéktől)

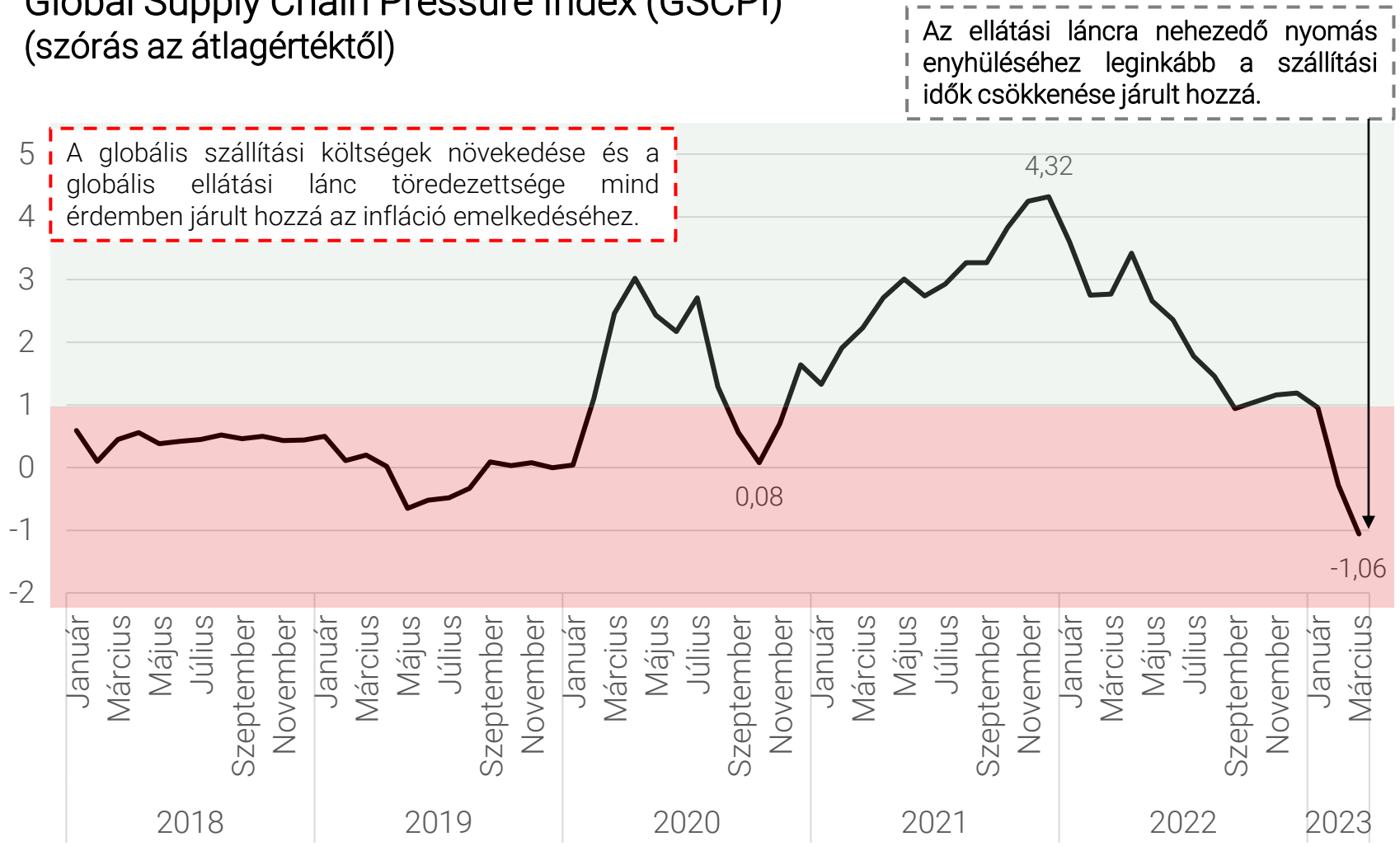

- A globális ellátási láncra nehezedő nyomás márciusban ismét csökkent, az index értéke a történelmi átlaga alá került.
- A GSCPI közelmúltbeli mozgása arra utal, hogy a globális ellátási lánc feltételei az év elején tapasztalt átmeneti romlás után nagyrészt valóban normalizálódtak.

Megjegyzés: A 0 az átlagos értéket jelzi, amely 1997 és a legutóbbi megfigyelés közti időszak havi adatai alapján kerül kiszámításra.
A pozitív irányba taló elmozdulás az ellátási láncra nehezedő nyomás növekedését, míg a negatív a csökkenést mutatja.

Forrás: Federal Reserve Bank of New York, Bloomberg, Drewry, FreightWaves, 2023. 04. 18.

A bizalmi indikátorokkal szemben az ellátási láncokra nehezedő nyomás szintje a hosszú távú átlag alá bukott, a globális ellátási lánc korábbi zavarai normalizálódnak (2/2)

Az indikátor a globális ellátási láncok zavarait mutatja be, a növekedése beszerzési elakadásokat és áremelkedést jelez előre. A mutató kiemelten fontos

- a kereslet-kínálat várható alakulása szempontjából,
- a készletezés szempontjából,
- a szállítási határidők változása miatt és
- az infláció alakulásának szempontjából (a GSCPI és a [termelői] infláció szoros együttmozgást mutatott az elmúlt időszakban az Egyesült Államokban és az euróövezetben is).

Összesen 27 változót aggregál a mutató, többségében a beszerzésimenedzser-indexeken, illetve a nemzetközi szállítási költségeken alapszik:

- nyersanyagok szállítási költségei (Baltic Dry Index),
- konténeres hajók szállítási díjai (Harpex index),
- légi áruszállítás költségei (US BLS adatai alapján),
- szállítási idő, készletek,
- elmaradások (készletek, amelyekkel a vállalkozások még nem tudtak elkezdeni dolgozni, vagy nem fejezték be).

Global Supply Chain Pressure Index (GSCPI)
(szórás az átlagértéktől)

A Covid–19-világjárvány miatt töredezetté vált ellátási lánc a globális gazdaság egyik fő kihívása lett.

Forrás: Federal Reserve Bank of New York, Bloomberg, Drewry, FreightWaves

Tartalomjegyzék

01 Üzleti hangulat és geopolitikai kockázatok

02 **Negyedéves makrogazdasági jelentés**

03 Zöldátállásban rejlő kockázatok

04 Tematikus kutatás: vállalkozások finanszírozási helyzete

Várakozásaink szerint az idei évben a magyar gazdaság elkerüli a recessziót, az infláció az év végére egyszámjegyűre csökken

A Makronóm Intézet 2023-ban a magyar gazdaság 0,8 százalékos növekedésére számít, amely növekedési ütem 2024-re 3,2 százalékra gyorsulhat, vagyis a dinamikus gazdasági bővülés jövőre visszatérhet. A növekedés motorja idén a nettó export lehet, míg jövőre a fogyasztás és a beruházás is újra hozzájárulhat a bővüléshez. A növekedést az idén támogathatja az elmúlt évek magas beruházási rátáinak köszönhetően új kapacitásokkal bővülő ipar, a tavalyi aszályos év után a mezőgazdaság, valamint a jelentős exportpotenciállal bíró szolgáltatások (pl. logisztika, szállítás, szálláshely-szolgáltatás, szolgáltató központok).

Az infláció 2023-ban még magasan alakulhat, 18,0 százalékon, ugyanakkor a pénzromlás üteme az év eleji tetőzést követően fokozatosan lassulni kezd. Az infláció az év végén előrejelzésünk szerint egyszámjegyűre mérséklődik, elsősorban a már az árakba beépült költségek és az egyedi hatások (pl. aszály, átmeneti globális ellátási zavarok) bázisba kerülése miatt. Jövőre bár mérséklődik a fogyasztóiár-index emelkedése, 6,4 százalékra, a jegybanki célsávba csak 2025-ben térhet vissza.

Az előrejelzés kapcsán olyan lefelé mutató kockázatokat azonosítunk, amelyek a magyar gazdaság növekedését a versenytársainkhoz képest jelentősebb mértékben fogják vissza: ilyen az energiapiaci helyzet, amelyet a háború közelsége és a szankciók magyar gazdaságra gyakorolt hatása felerősít. Ide sorolandó továbbá az uniós források visszatartása, valamint a magas inflációval összefüggő monetáris kondíciók, amelyek nemcsak a belső fogyasztás visszafogásán és az árfolyam erősítésén keresztül fejtik ki infláció-csökkentő hatásukat, hanem a beruházási keresletet és az export költségalapú versenyképességét is visszafoghatják.

Forrás: Makronóm Intézet elemzés

Volatilis, veszélyekkel teli külső környezetben kell helytállnia a magyar gazdaságnak

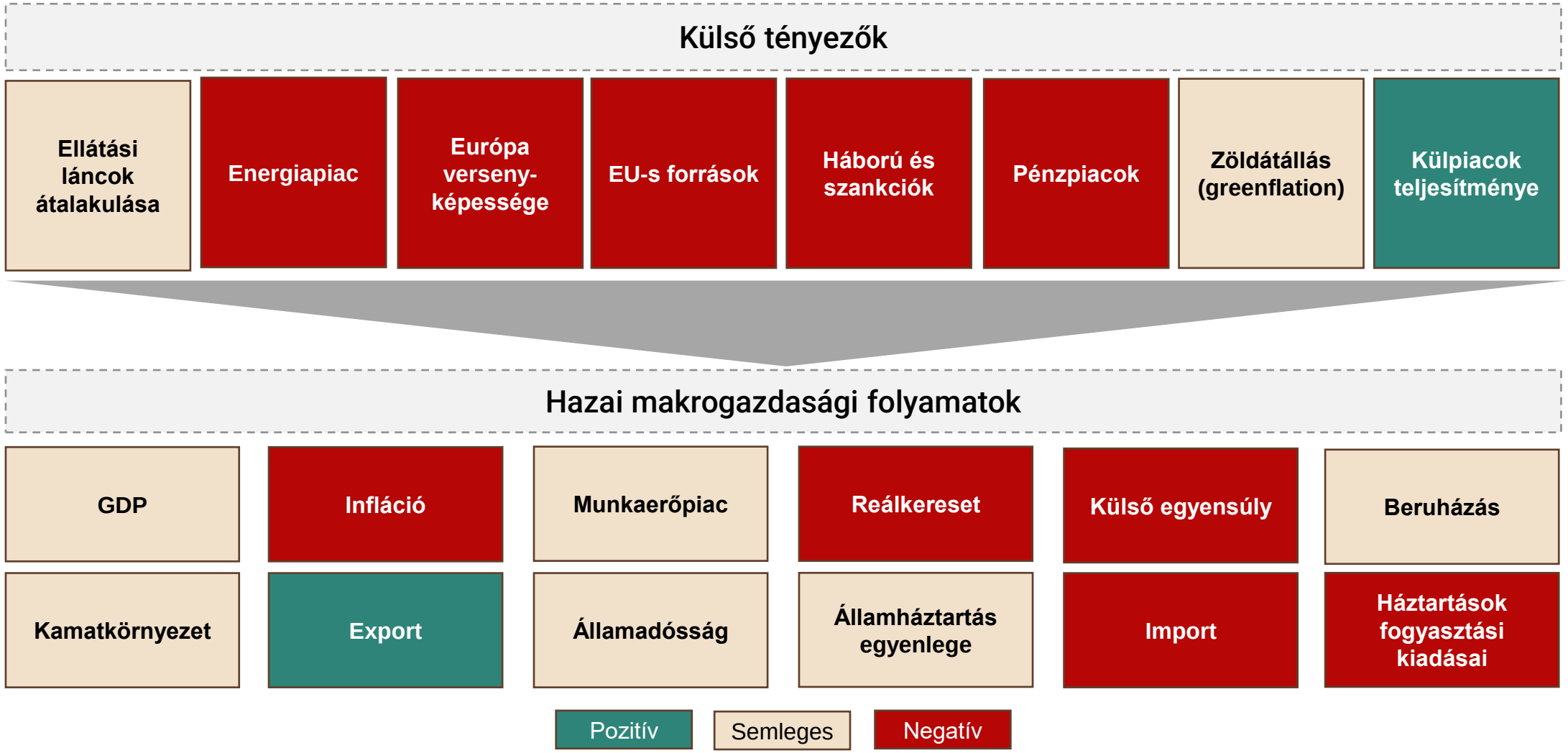

Forrás: Makronóm Intézet -elemzés

Jó eséllyel elkerülhető a recesszió az idei évben, jövőre visszatérhet a dinamikus bővülés

A GDP várható alakulása (év/év, %)

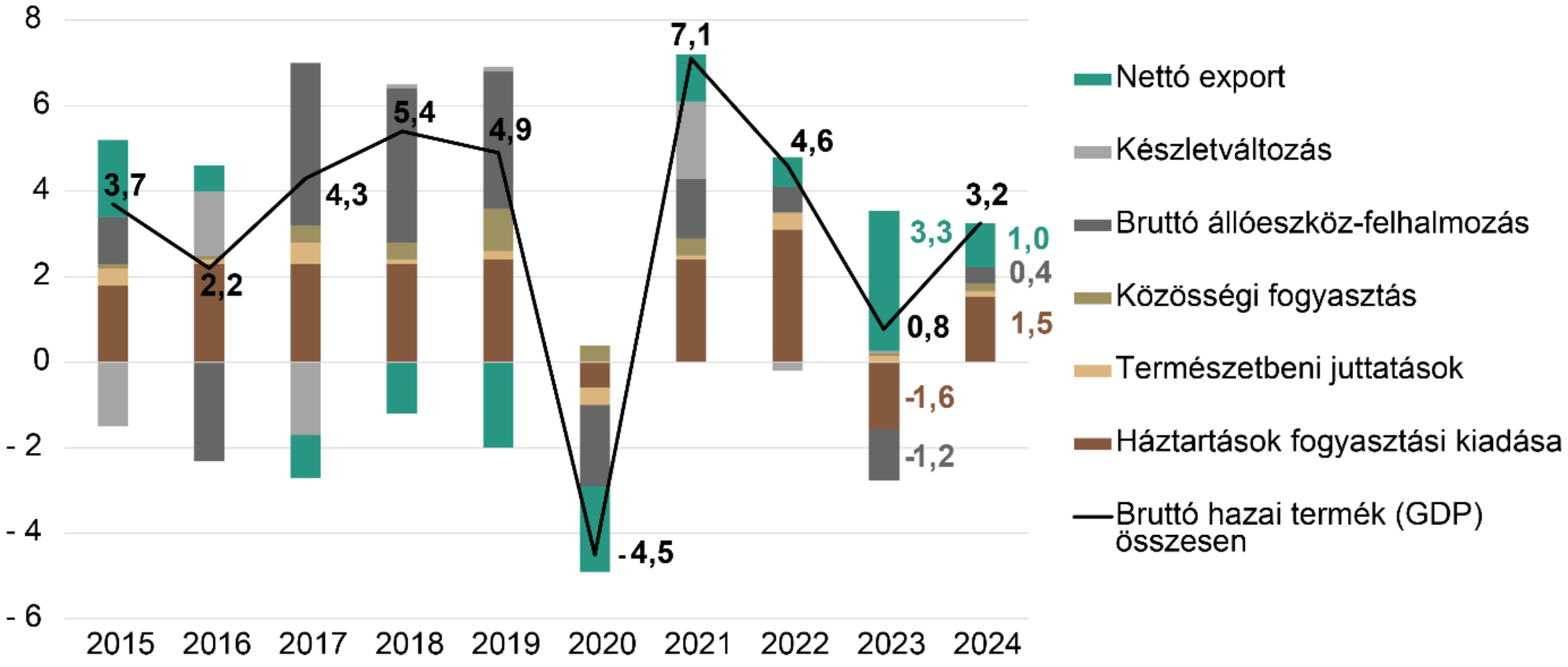

Forrás: KSH, Makronóm Intézet számításai

A jelentős összegű FDI-beáramlás és a hazai kkv-k támogatása is hozzájárult ahhoz, hogy a magyar beruházási ráta magas szinten maradjon

A beruházási ráta alakulása (GDP százalékában)

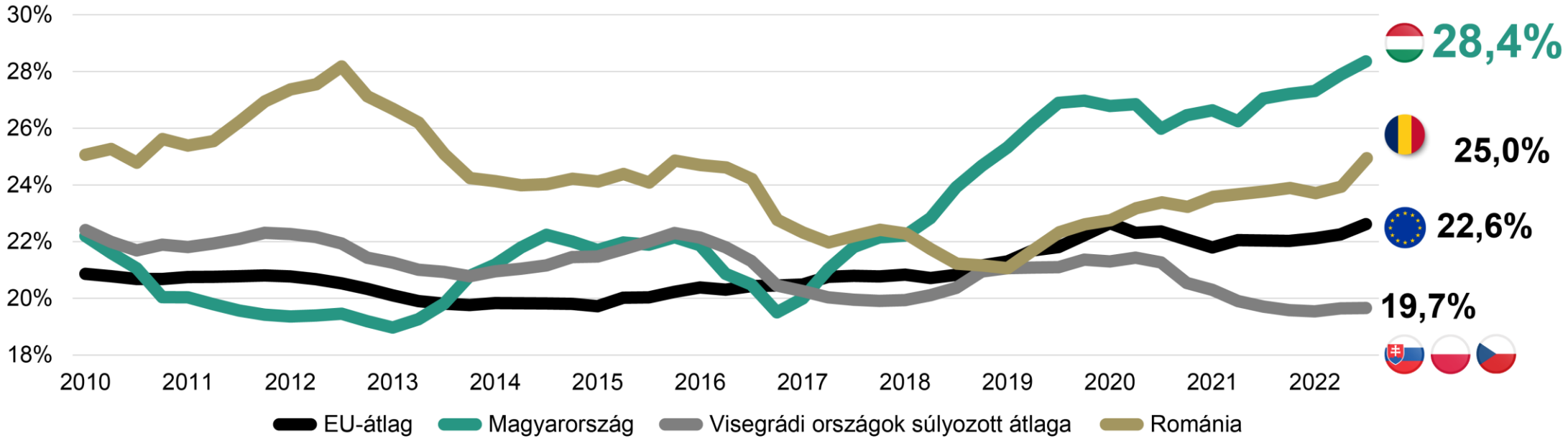

Forrás: Eurostat

Idén a fogyasztás és a beruházások is mérséklődhetnek, de jövőre már mindkét tényező hozzájárulhat a gazdasági növekedéshez

A fogyasztás és a beruházás volumenindexe (%)

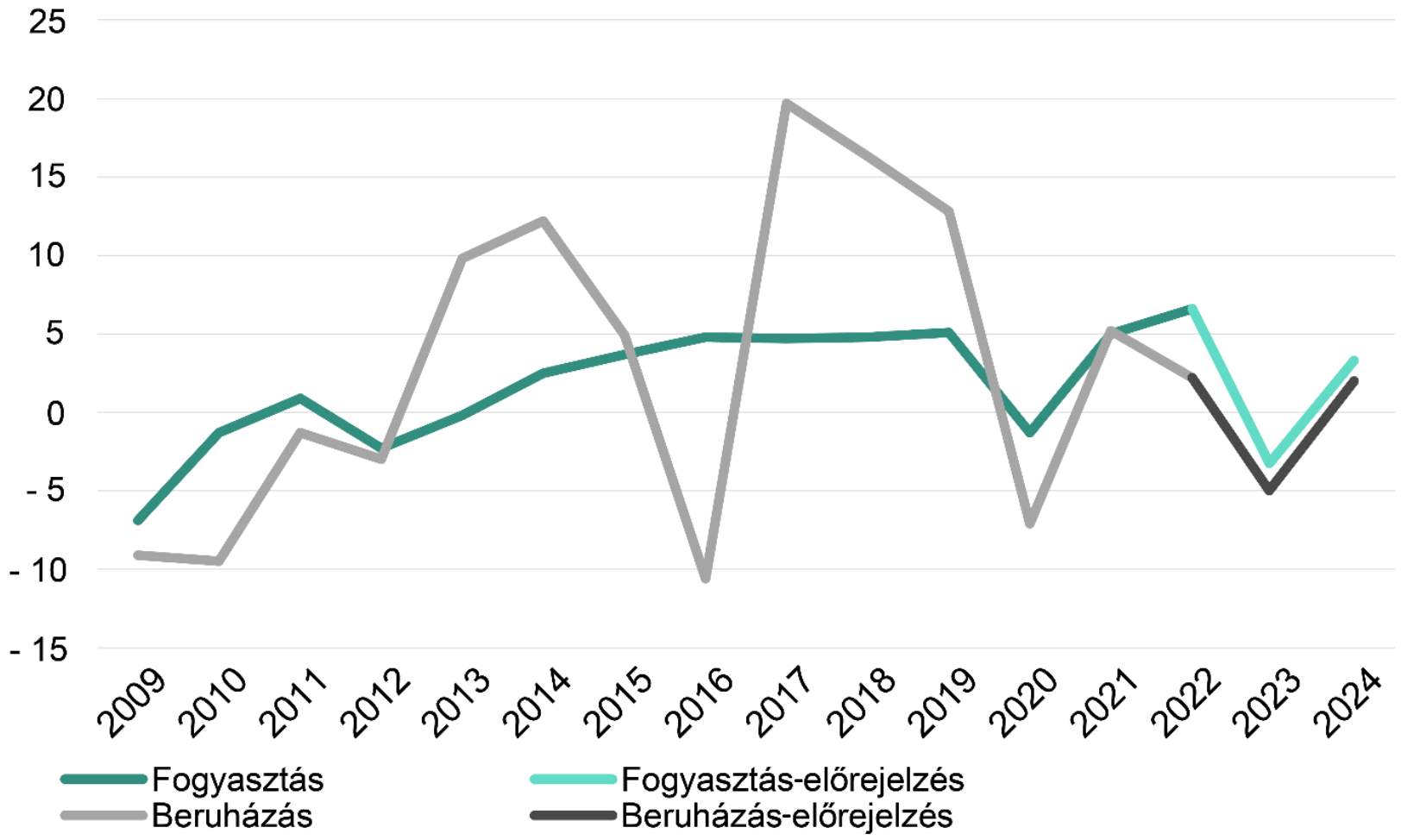

Forrás: KSH, Makronóm Intézet számítása

Az idei év második felétől az infláció dinamikus csökkenésnek indulhat, az év végére egy számjegyűre csökkenhet – mindez az egész évre nézve 18 százalékos inflációt jelent

Infláció és maginfláció (%)

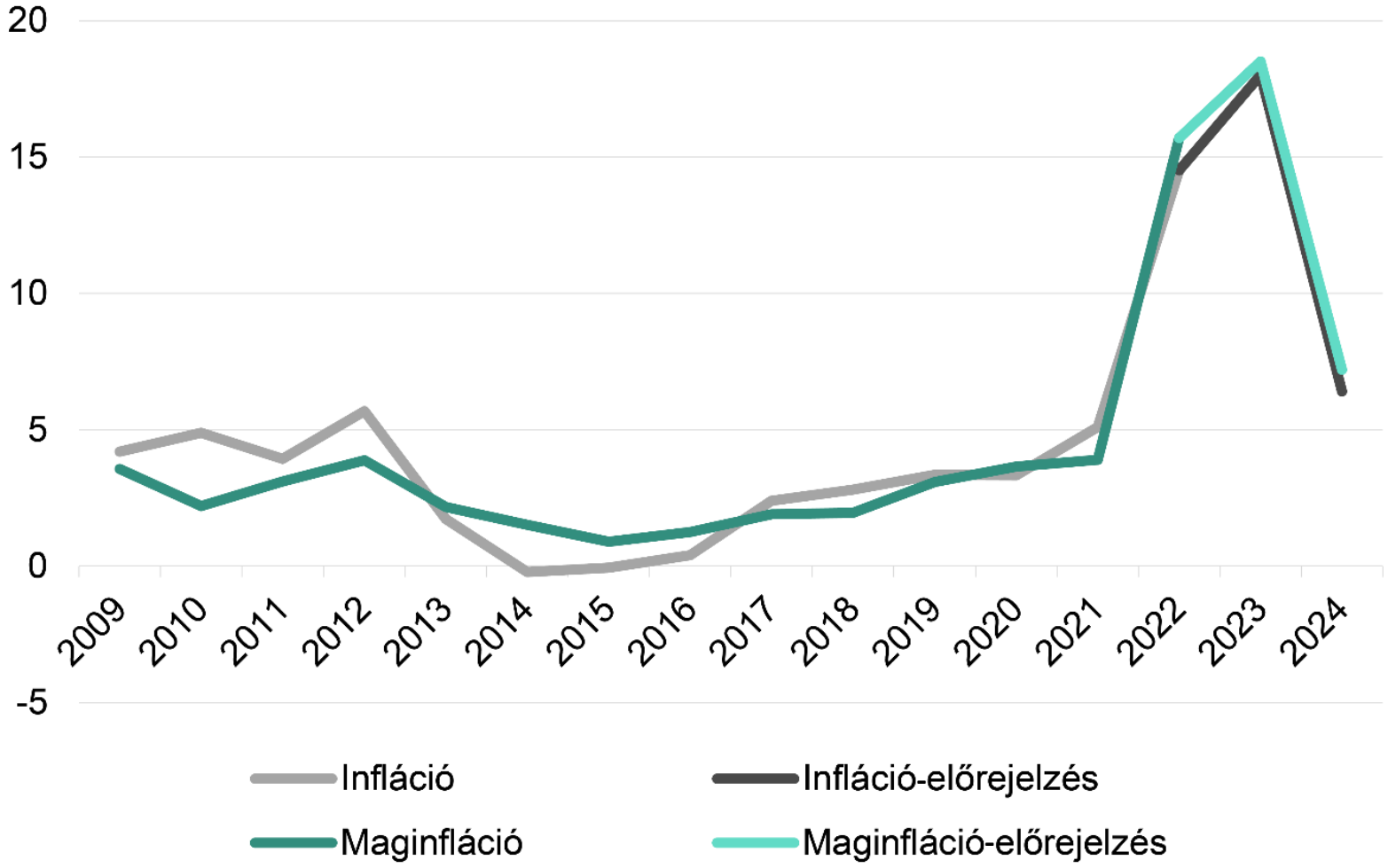

Forrás: KSH, Makronóm Intézet számítása

Továbbra is rekordmagas foglalkoztatást és alacsony munkanélküliséget várunk, egyúttal a reálbérek idei csökkenését jelezzük előre

Munkanélküliségi ráta és átlagkereset-változás

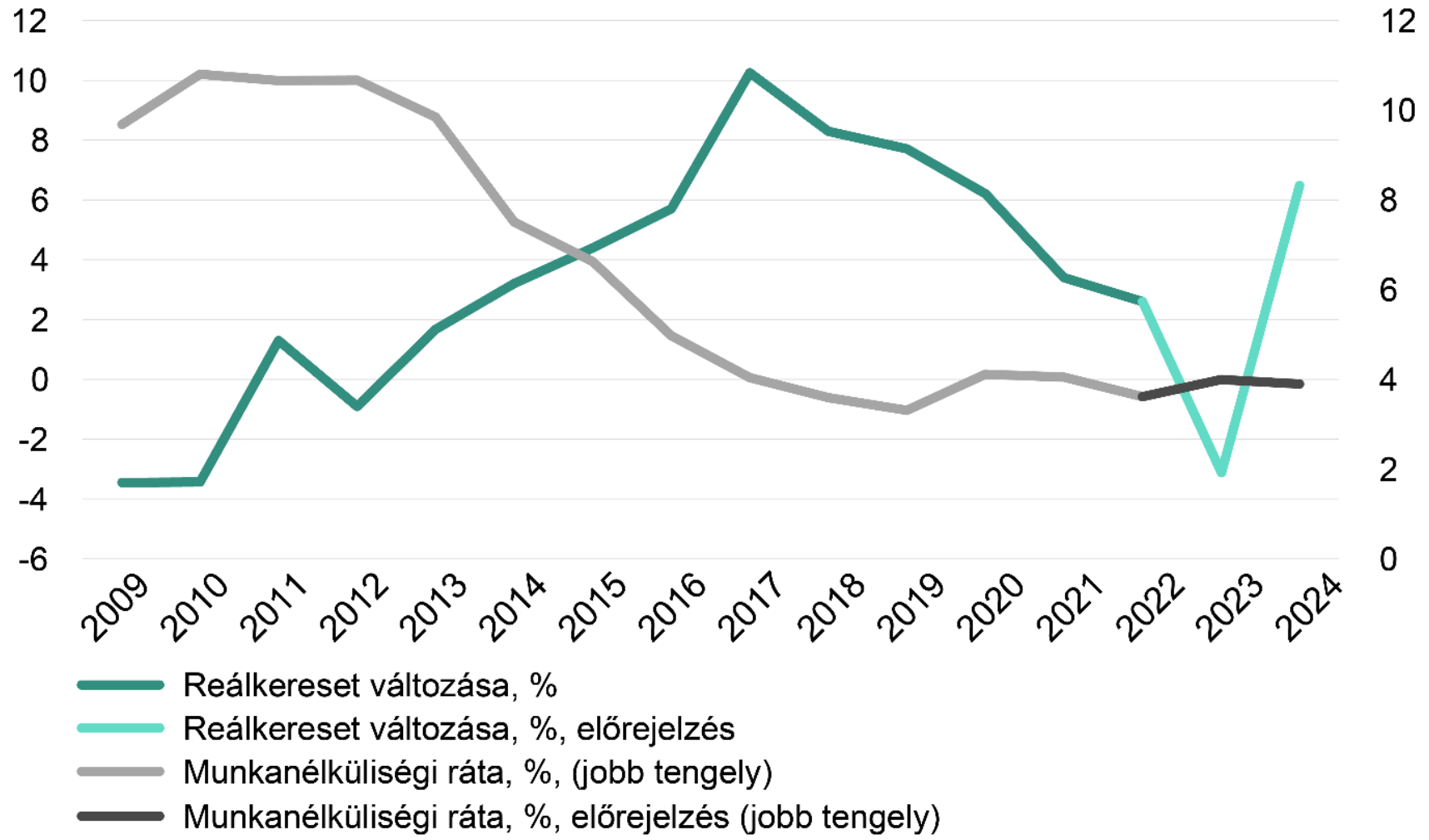

Forrás: KSH, Makronóm Intézet számítása

Várakozásaink szerint az idei évben a magyar gazdaság elkerüli a recessziót, az infláció az év végére egy számjegyűre csökkenhet

A legfontosabb makrogazdasági mutatók várható alakulása (év/év)			
	2022	2023	2024
GDP (volumenindex)	**4,6**	**0,8**	**3,2**
Háztartások fogyasztási kiadása (volumenindex)	6,6	–3,1	3,2
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (volumenindex)	2,2	–4,8	1,6
Export (volumenindex, nemzeti számlák)	10,3	6,3	7,1
Import (volumenindex, nemzeti számlák)	9,5	3,1	6,5
Infláció (%)	**14,5**	**18,0**	**6,4**
Jegybanki alapkamat az időszak végén (%)	13,0	11,0	6,0
Munkanélküliségi ráta (%)	3,6	4,0	3,9
Foglalkoztatottak száma (ezer fő)	4696	4687	4699
Bruttó átlagkereset változása (%)	**17,5**	**14,2**	**13,3**
Reálbér változása (%)	**2,6**	**–3,2**	**6,5**
Folyó fizetési mérleg egyenlege (a GDP %-ában)	**–8,2**	**–4,6**	**–3,1**
Külső finanszírozási képesség (a GDP %-ában)	–6,2	–1,8	–0,2
Államháztartás egyenlege (a GDP %-ában)	–6,2	–3,8	–2,7
Államadósság (a GDP %-ában)	73,3	69,4	67,2

Forrás: Makronóm Intézet számításai

Tartalomjegyzék

01 Üzleti hangulat és geopolitikai kockázatok

02 Negyedéves makrogazdasági jelentés

03 **Zöldátállásban rejlő kockázatok**

04 Tematikus kutatás: vállalkozások finanszírozási helyzete

A háború és az azt követő energiaválság rámutatott, hogy az EU jelentős kockázatnak van kitéve a zöldátálláshoz szükséges kulcsfontosságú nyersanyagok beszerzésében

A tömeggyártásban előállított tiszta energiát hasznosító technológiák és azok alkatrészeinek gyártási kapacitásának regionális megoszlása 2021-ben

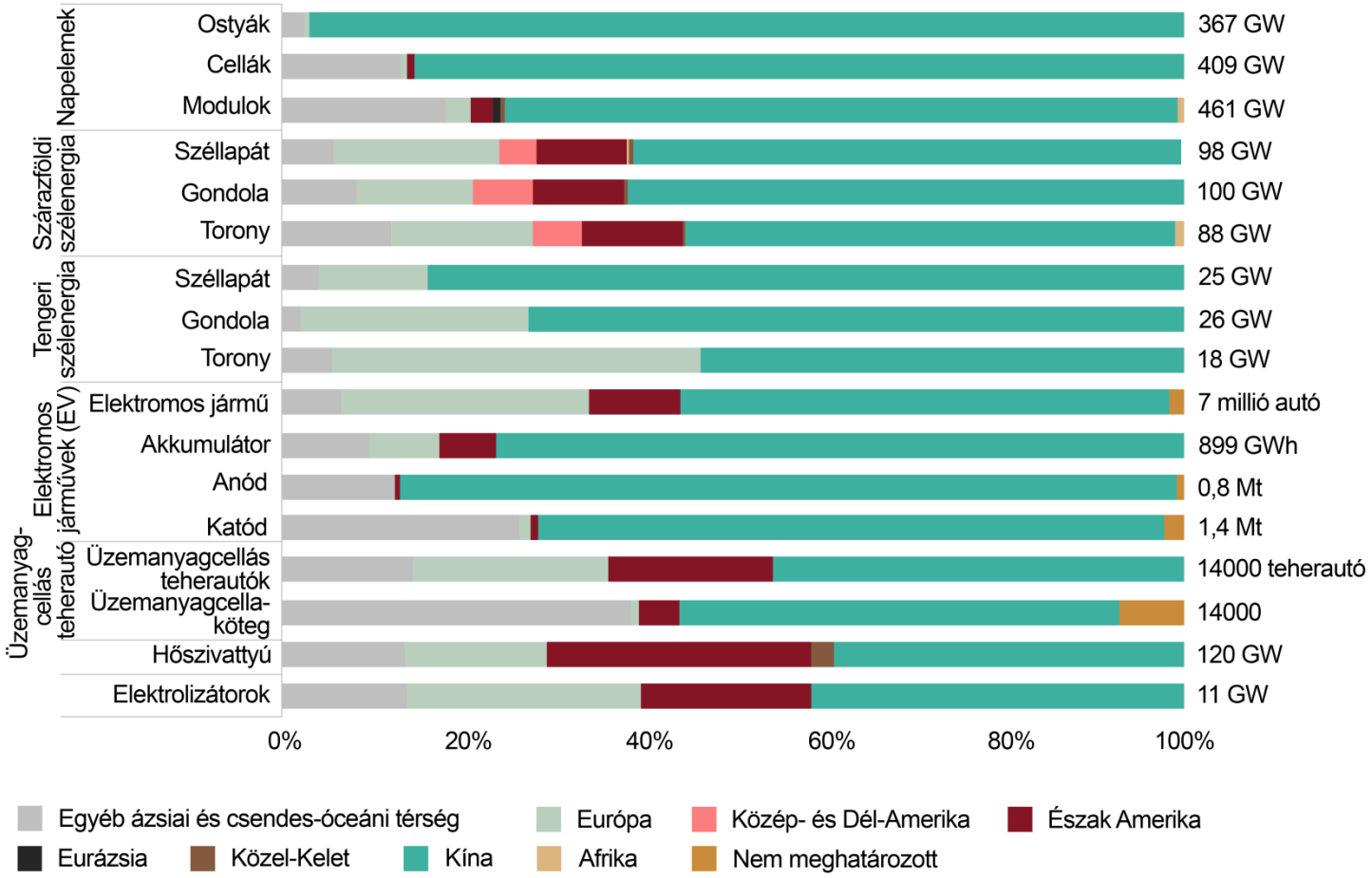

- *Bruegel Intézet:* A politikai döntéshozók most azt kérdezik, hogy a gazdaság dekarbonizálására irányuló törekvése során Európa nem kockáztat-e új **függőségek kialakulását.** Például ha egy orosz, fosszilis tüzelőanyaggal működő belső égésű motoros autót egy elektromos járműre cserélünk kínai ásványokból készült akkumulátorokkal, akkor az egyik függőség felcserélődik egy másikra.
- Kína sem tétlenkedik a tiszta energiát hasznosító technológiák gyártásában és fejlesztésében: **a távol-keleti nagyhatalom már most is a világ legnagyobb napelemgyártója**, emellett piacvezető a szél- és a zöldátálláshoz elengedhetetlen elektromosjármű-akkumulátorok exportjában is.
- Kína mellett Japán, Dél-Korea és India is aktívan fejleszti a kapacitásait.
- Kontinensünk leválása a fosszilis energiáról nem új trend, tekintve a már évekkel ezelőtt megfogalmazott európai klímacélokat, azonban ennek ütemezését és átgondolt, fokozatos végrehajtását teljesen felborította a háború és az arra válaszul hozott szankciók.

Forrás: Bruegel Intézet, Nemzetközi Energiaügynökség, Makronóm Intézet-elemzés

Az elektromos járművek és napelem modulok ellátási láncában Kína dominanciája vitathatatlan úgy a finomítási és a feldolgozási szakaszban, mint a köztes és a végtermékek gyártásában

Napelem modulok ellátási lánca

A PV-modulok földrajzi koncentrációja és ellátásilánc-szakaszai ország/régió szerint, 2021

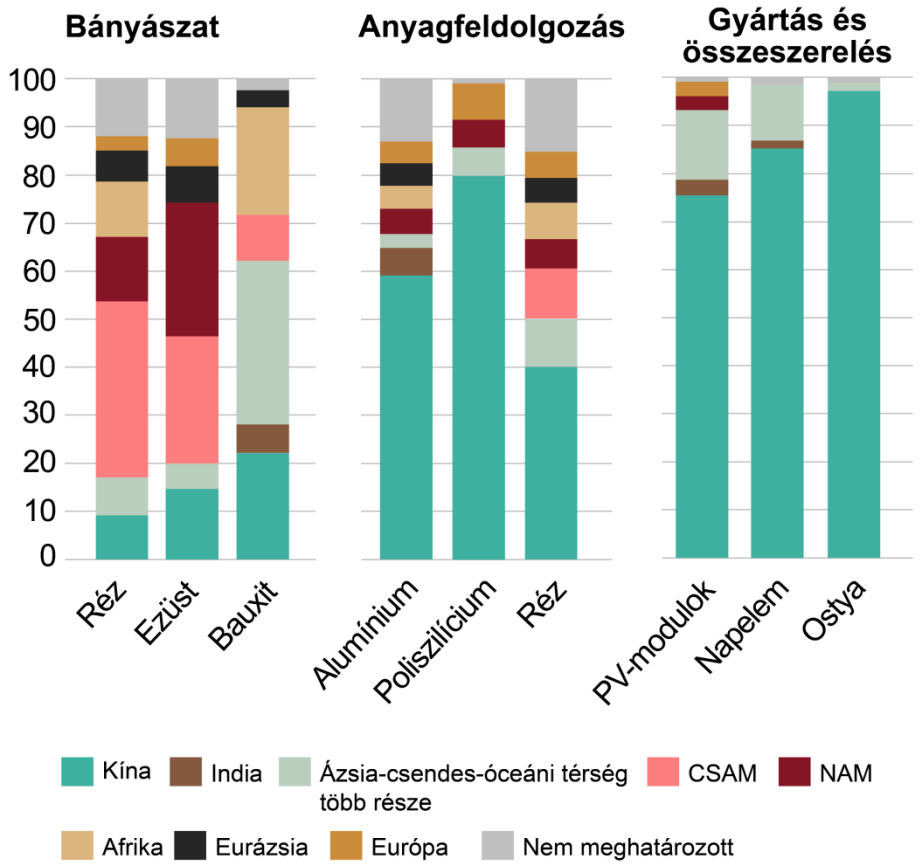

Elektromos járművek ellátási lánca

Az elektromos járművek akkumulátorainak földrajzi koncentrációja és ellátásilánc-szakaszai ország/régió szerint, 2021

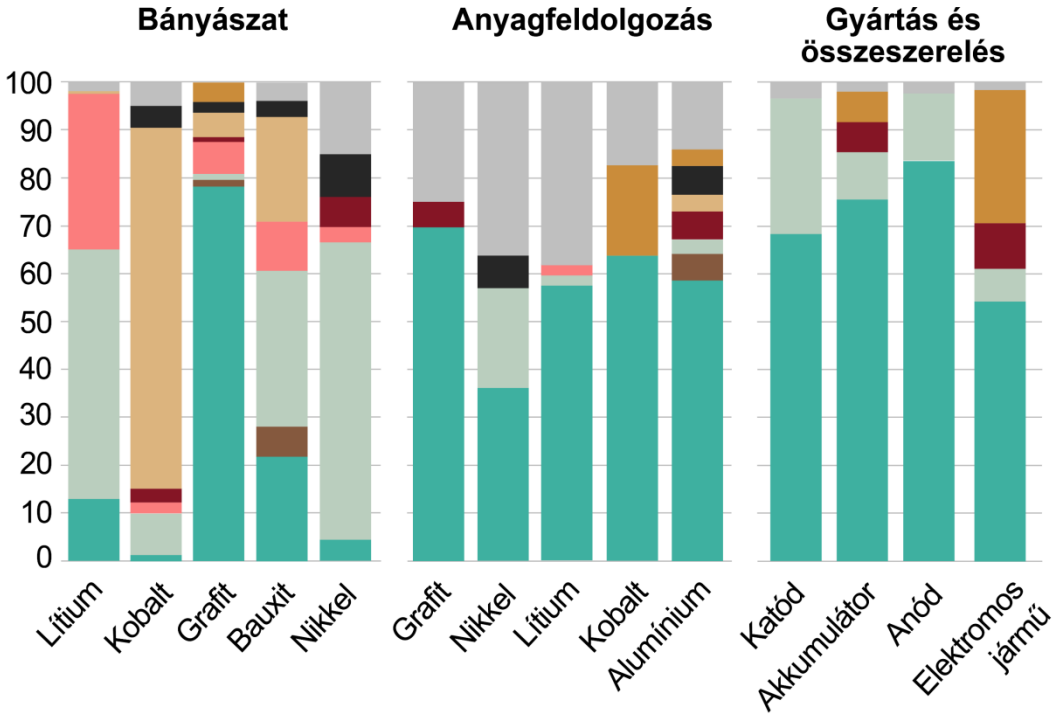

Az európai versenyképesség növelése érdekében kiemelten fontos az új, zöld-gyártókapacitások kiépítése Európában (pl. akkumulátorgyárak).

NAM (Non-Aligned Movement): el nem kötelezett országok
CSAM (Central South America): Közép- és Dél-Amerika

Forrás: Bruegel, 2023. 04. 25.

A kockázat ugyanakkor nem a kritikus nyersanyagok importjának abszolút értékében (pénzben mért összegében) rejlik, hanem a piaci koncentráció magas fokában

A kritikus nyersanyagok uniós importjának eredete 2021

Az EU által megjelölt 34 kritikus nyersanyagból öt esetén jelentős az importkoncentráció, mind az öt esetben Kína a kereskedelmi partner.

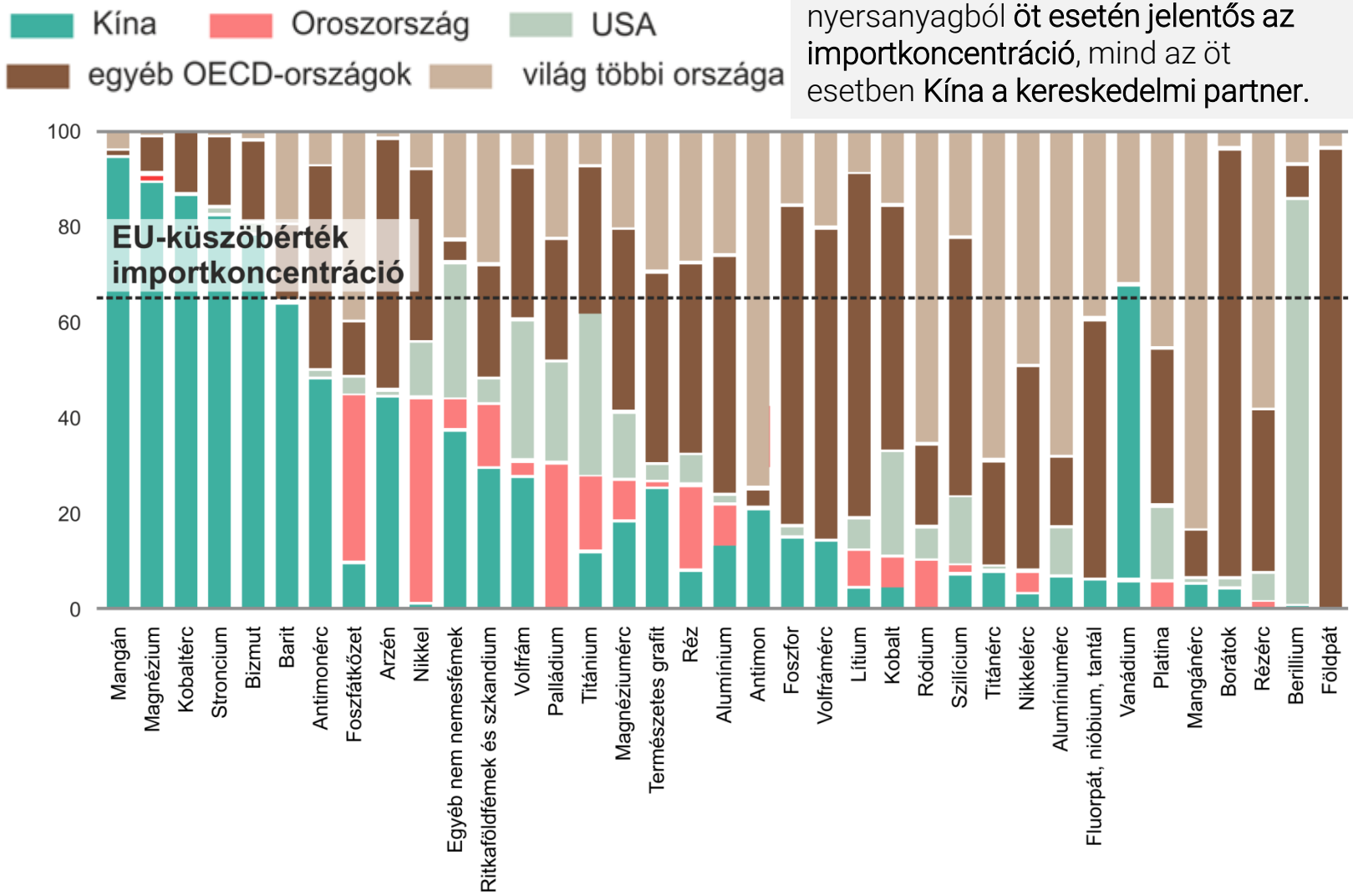

- 2021-ben, az energiaválság előtt az EU 120 milliárd euró értékben importált fosszilis tüzelőanyagot csak Oroszországból. Az EU nyersanyagimportja a 4 milliárd eurós érték (palládium) és az 5 millió eurós érték (berillium) között mozgott. A kockázat tehát nem az importtermékek abszolút értékében rejlik, hanem az importkoncentráció magas fokában.
- Az EU 65 százalékos piaci koncentrációra vonatkozó küszöbének alkalmazása nyolc elemet emel ki, amely különösen problematikus: bizmut, kobaltérc, magnézium, mangán és stroncium.
- Hasonló mértékű importkoncentráció figyelhető meg a Törökországból származó borátok és földpát esetében, valamint az USA-ból származó berillium esetében is.

Forrás: Bruegel, 2023. 04. 25.

A bányászati kapacitások jelentős diverzifikációjára került sor a 2010-es kínai exporttilalom után, de Kína továbbra is megkerülhetetlen szereplő a ritkaföldfémeket illetően

Ritkaföldfémek globális bányászati termelése, 1994–2022

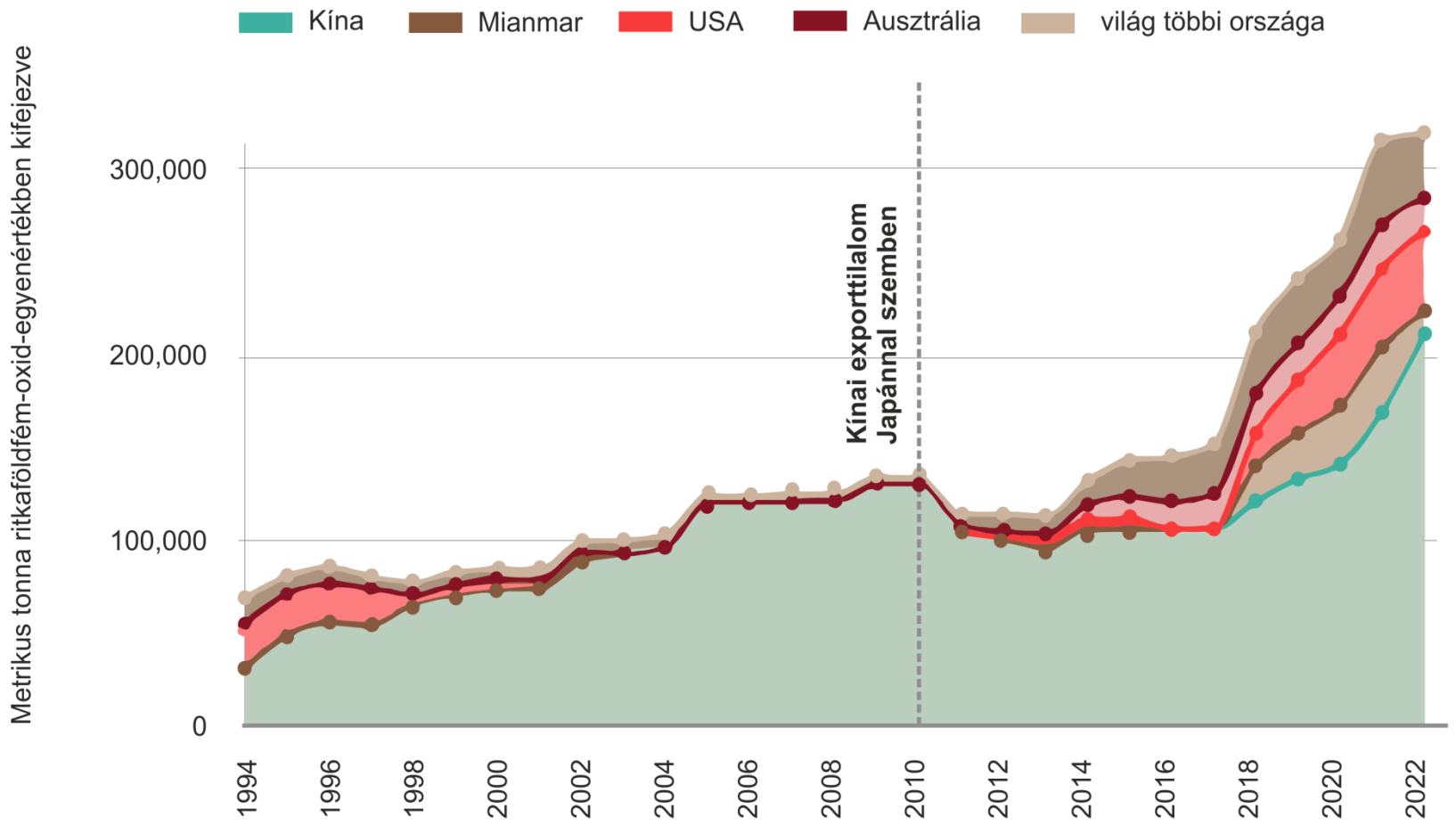

- A bányászati kapacitások jelentős diverzifikációjára került sor a 2010-es kínai exporttilalom óta:
  - A ritkaföldfémek termelése megkétszereződött, és a növekedés nagy része Kínán kívül történt.
  - Kína részesedése a ritkaföldfém-bányászatban a 2010-es 98 százalékról 2022-re 66 százalékra csökkent.
- A gyártás következő szakaszait azonban továbbra is Kína uralja, a finomítói kapacitástól (amelynek a 87 százaléka Kínában található) az állandó mágnesek gyártásáig (Európa állandó mágneseinek 83 százalékát Kínából importálja).

Forrás: Bruegel, 2023. 04. 25.

A gazdaságpolitikának az a feladata, hogy ezekre a kihívásokra minél gyorsabban – az európai versenyképességet és jólétet megőrző – válaszokat adjon

A feladat összetett, mivel Európa eddig és ezután is a nyitottságból tud profitálni igazán, azonban ha a kontinens lecsatlakozik Oroszországról, és átáll a zöldtechnológiára, képesnek kell lennie megvédenie saját iparát a keletkező versenyhátrányoktól. A helyzet a 22-es csapdájára emlékeztet: egyszerre vagyunk a világgazdaság integrációja mellett és egyszerre kell megvédenünk az európai termelést a dömpinggel szemben.

1. **Kontinensünk leválása a fosszilis energiáról nem új trend**, tekintve a már évekkel ezelőtt megfogalmazott európai klímacélokat, azonban ennek ütemezését és átgondolt, fokozatos végrehajtását teljesen felborította a háború és az arra válaszul hozott szankciók.

2. **Nem szabad áltatni magunkat: ha tiszta Európát szeretnénk, az drágább.** A zöldátállás hosszabb távon könnyítheti Európa energetikai terheit, azonban zöldenergiával termelni technológiaigényes és drága, ráadásul a zöldtechnológia iránti hirtelen megugrott kereslettel a kínálat már nem tud lépést tartani, és ezek együttesen egy ún. greenflation jelenséghez vezetnek, vagyis strukturálisan megdrágítják a „jövő energiáját". Ha az európai ipar tisztább, de drágább, akkor meg kell védenünk azt.

3. **A zöldátállás ugyanakkor önmagában nem mentesíti Európát a külső függőségektől és nem biztosítja a stratégiai szuverenitását, ugyanis a szükséges nyersanyagok döntő részét Európán kívüli szereplők birtokolják**: a Nemzetközi Energiaügynökség szerint Kína ellenőrzi a globális nikkel-, réz-, lítium- és kobaltfeldolgozás mintegy 35-70 százalékát, a ritkaföldfémek esetében pedig ez az arány közel 90 százalék. Amerika felől ráadásul egyre erősebb nyomás érkezik, hogy az EU kezdje el felszámolni a kínai kapcsolatait.

4. **Az Európai Bizottság elfogadta a kritikus nyersanyagokra vonatkozó törvénytervezetet**, amely szerint az uniós ellátás 2030-ig történő diverzifikálása érdekében referenciaértékeket határoz meg a hazai kapacitásra vonatkozóan a stratégiai nyersanyagellátási lánc mentén.

Forrás: Makronóm Intézet elemzése, Európai Bizottság

Tartalomjegyzék

01 Üzleti hangulat és geopolitikai kockázatok

02 Negyedéves makrogazdasági jelentés

03 Zöldátállásban rejlő kockázatok

04 **Tematikus kutatás: vállalkozások finanszírozási helyzete**

Hazánkban 12-ből 9 területen javult a finanszírozási helyzet megítélése 2021-hez képest, kiemelten a tőkefinanszírozás területén

BGE GEM GLOBAL ENTREPRENEURSHIP MONITOR

- Reprezentatív kérdőíves adatfelvétel és szakértői interjúk alapján a GEM elsősorban a vállalkozói aktivitást, a vállalkozók működését és attitűdjeit kutatja, elemzi.
- A felmérés Magyarországon a BGE Budapest Lab szakmai vezetésével, a Makronóm Intézet szakmai partnerségével valósul meg.
- Vizsgálja a **születőben lévő és működő cégek helyzetét,** működését, valamint azok alapítóinak magatartását.
- **49 országra kiterjedő adatfelvétel készült 2022-ben,** amelyek kiemelt témái: a Covid–19-világjárvány hatása és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai.

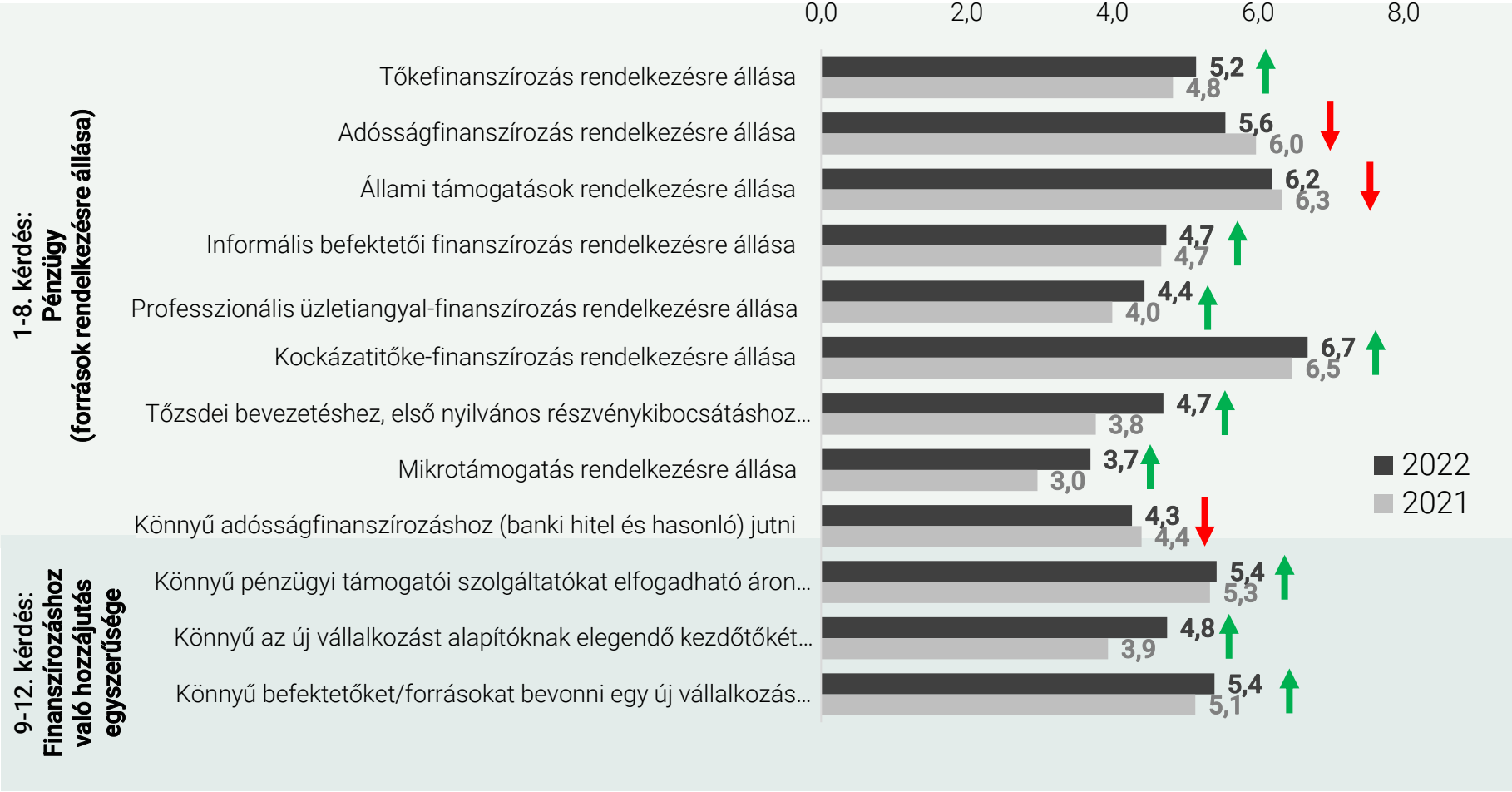

Megjegyzés: 0–10-es skálán történő értékelés,
0: abszolút nem ért egyet
10: teljes mértékben egyetért

Forrás: GEM 2021 és 2022 szakértői felmérés eredményei (Országos Szakértői Felmérés)

A kutatásban részt vevő szakértők szerint hazánkban megfelelő a banki hitelek rendelkezésre állása, nemzetközi összevetésben is kiemelkedő az állami támogatások elérhetősége

GEM GLOBAL ENTREPRENEURSHIP MONITOR

Elegendő állami támogatás áll rendelkezésre az új és növekvő vállalkozások számára finanszírozás tekintetében

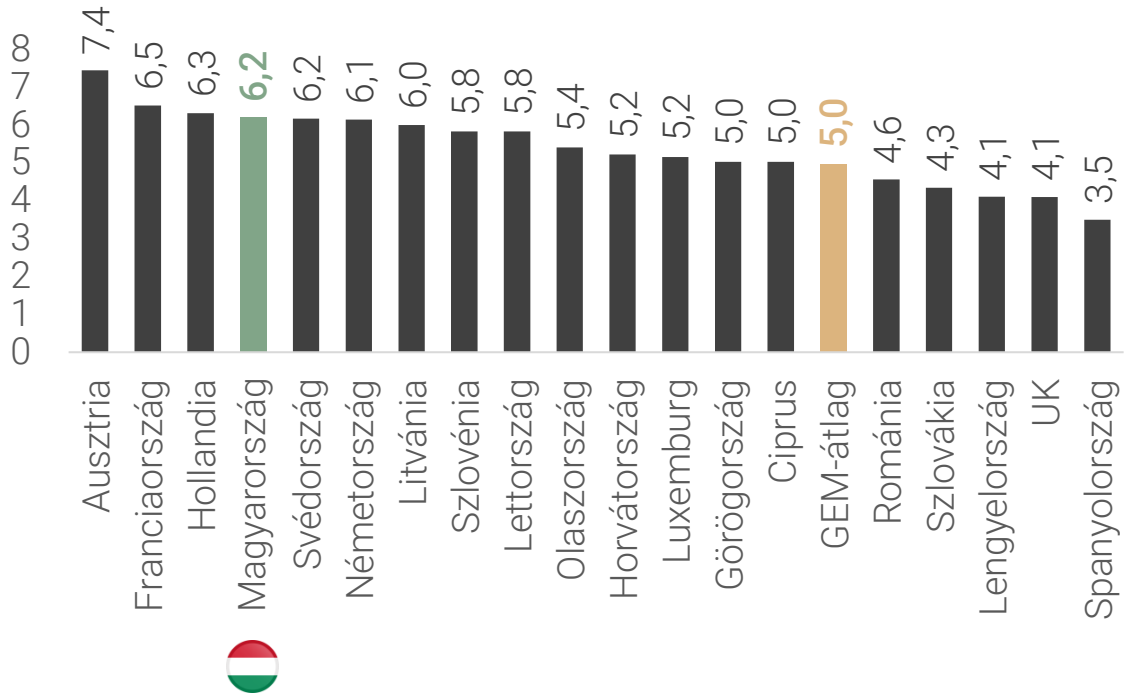

Elegendő adósságfinanszírozás (banki hitel és hasonló) áll rendelkezésre az új és növekvő vállalkozások számára

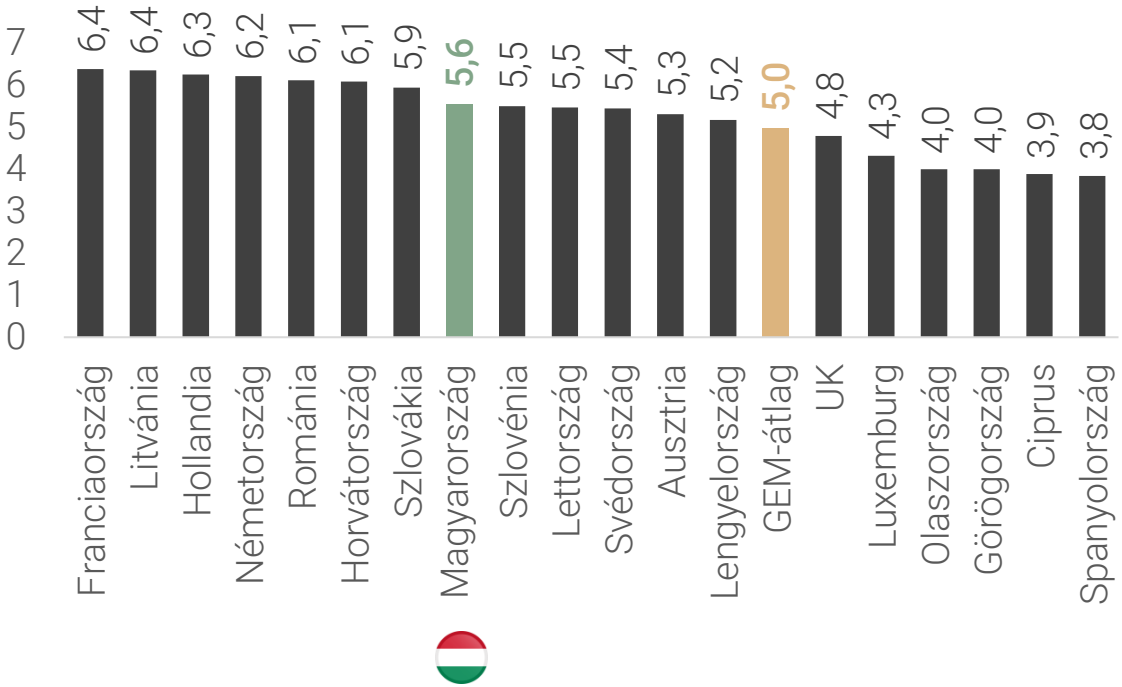

Megjegyzés: 0–10-es skálán való értékelés alapján, ahol a 0: abszolút nem ért egyet 10: teljes mértékben egyetért

Forrás: GEM 2022 felmérés (Országos Szakértői Felmérés)

Nemzetközi összevetésben hazánkban kiemelkedők a kockázatitőke-finanszírozási lehetőségek és kedvezőnek mondható a tőkefinanszírozás rendelkezésre állása is

GLOBAL ENTREPRENEURSHIP MONITOR

Elegendő kockázatitőke-finanszírozás (összevont befektetési alapok magántőke-részesedéshez) áll rendelkezésre az új és növekvő vállalkozások számára

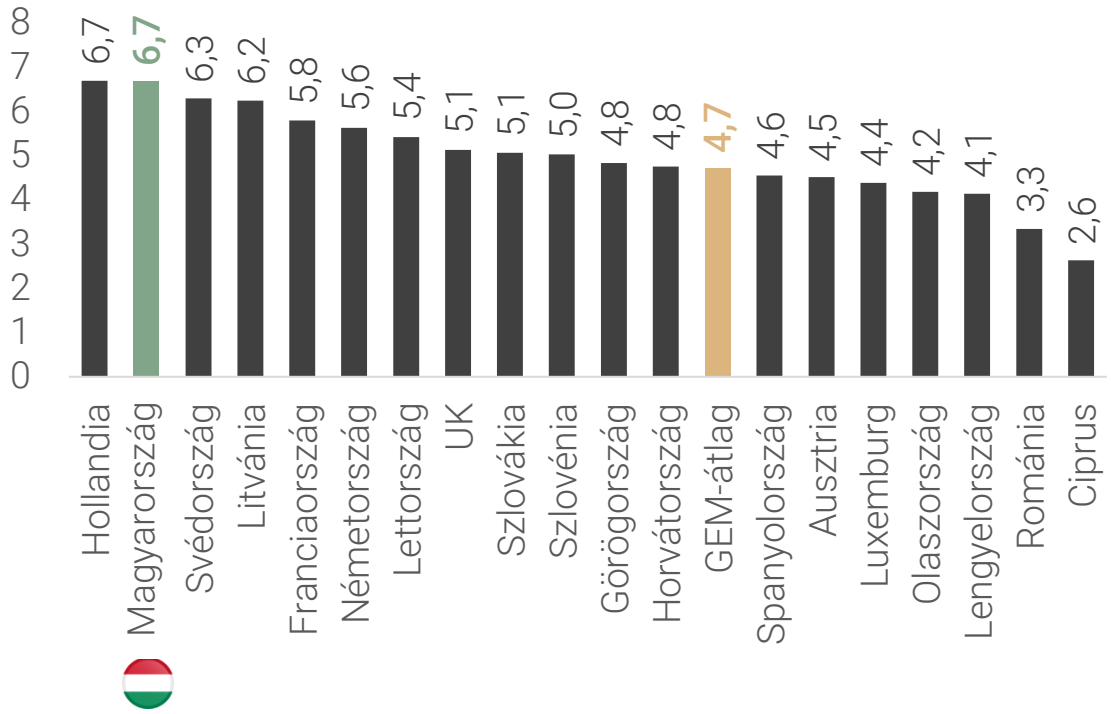

Elegendő tőkefinanszírozás áll rendelkezésre az új és növekvő vállalkozások számára

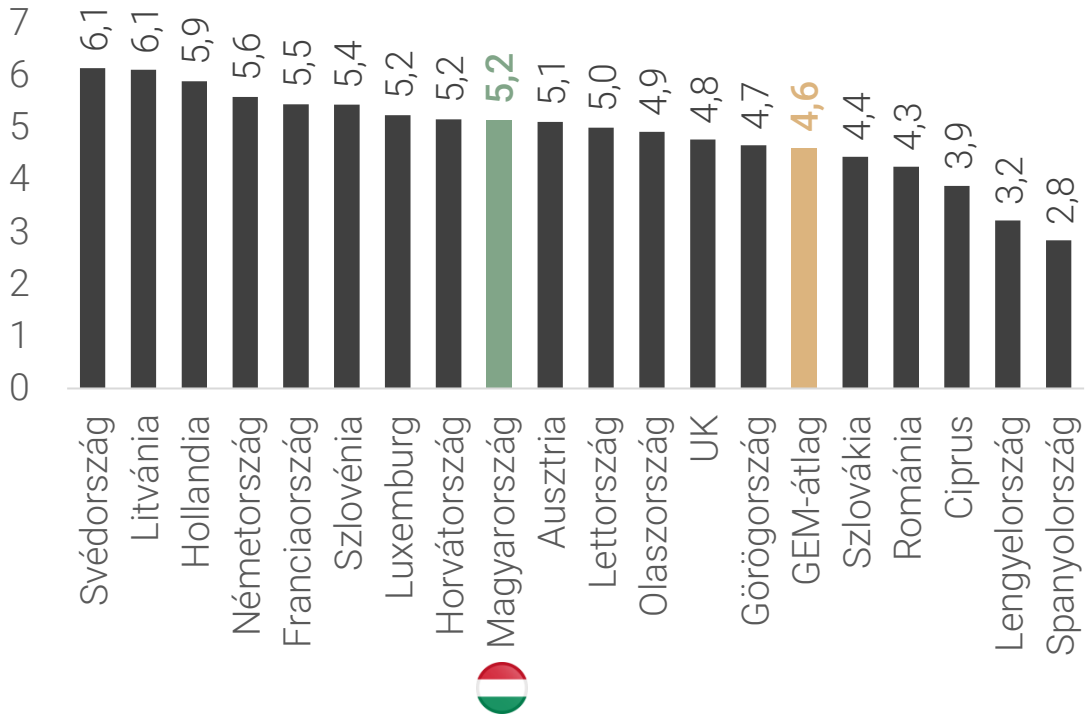

Megjegyzés: 0–10-es skálán való értékelés alapján, ahol a 0: abszolút nem ért egyet 10: teljes mértékben egyetért

Forrás: GEM 2022 felmérés (Országos Szakértői Felmérés)

Hazánkban nemzetközi összevetésben az átlagosnál könnyebb banki finanszírozáshoz jutni, míg a mikrotámogatások elérhetősége továbbra is korlátozott

GEM GLOBAL ENTREPRENEURSHIP MONITOR

Könnyű adósságfinanszírozáshoz (banki hitel és hasonló) jutni az új és növekvő vállalkozások számára

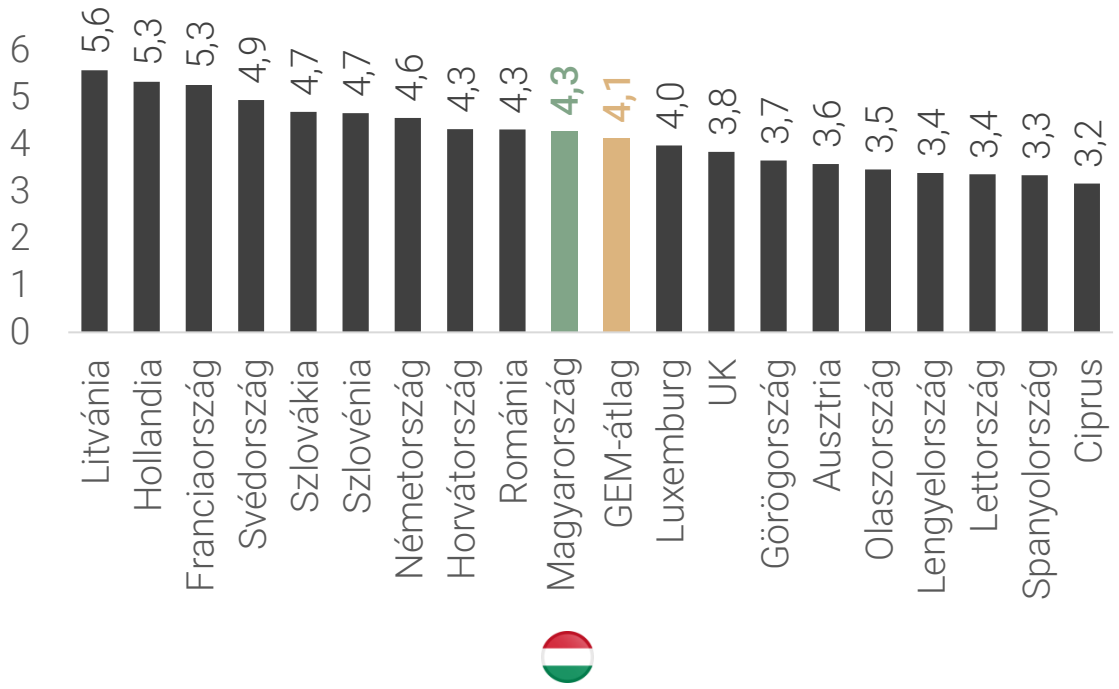

Elegendő mikrotámogatás (például közösségi finanszírozás viszonylag kis összeggel, általában az interneten keresztül nagyszámú hozzájárulótól) áll rendelkezésre az új és növekvő vállalkozások számára

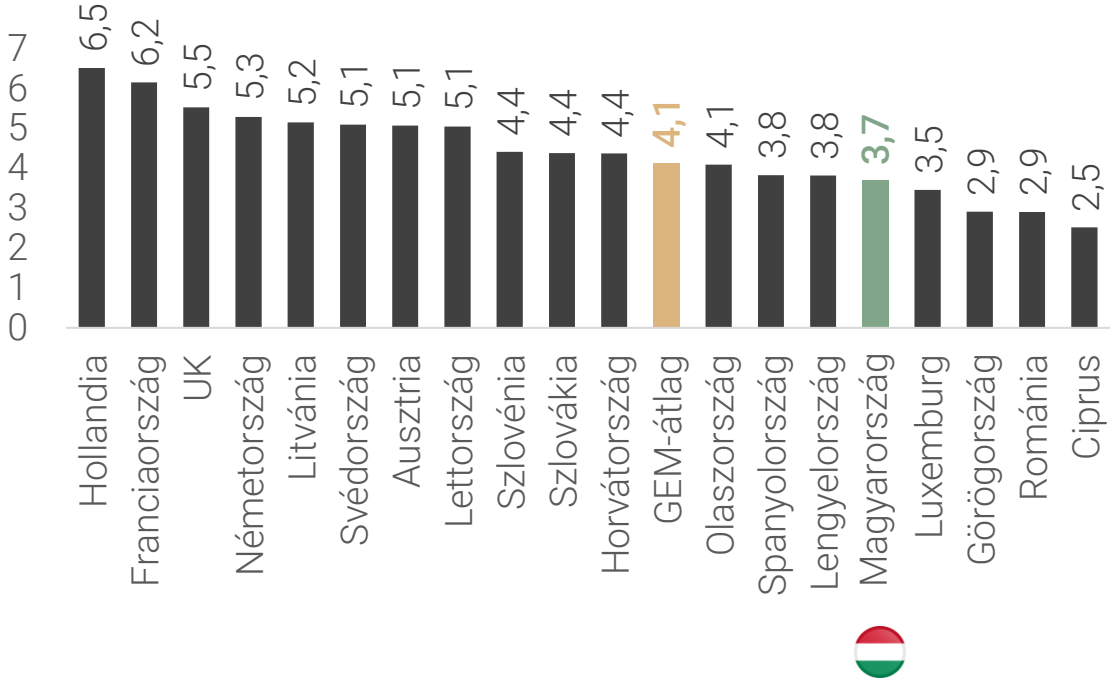

Megjegyzés: 0–10-es skálán való értékelés alapján, ahol a 0: abszolút nem ért egyet 10: teljes mértékben egyetért

Forrás: GEM 2022 felmérés (Országos Szakértői Felmérés)

A Makronóm Intézet vállalati felmérést készített finanszírozási helyzetre vonatkozóan, ahol a megkérdezett cégek 95 százalékának van külső finanszírozása

Külső forrással rendelkezők

Van-e a vállalkozásnak jelenleg külső finanszírozása (pl. hitel, lízing)?

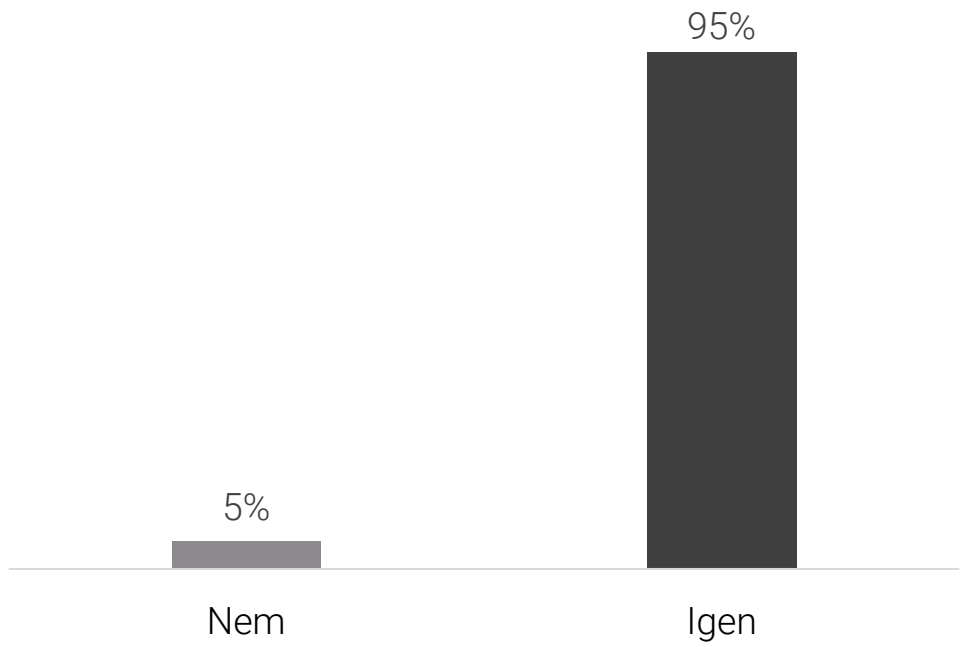

Megjegyzés: A vállalkozások sok esetben nincsenek tisztában azzal, hogy az államilag támogatott hiteleket a kereskedelmi bankokon keresztül kaphatják meg, ez torzíthatja a milyen külső finanszírozással rendelkezik kérdésre adott válaszok megoszlását.

Az alábbiak közül milyen hitellel vagy külső finanszírozással rendelkezik?

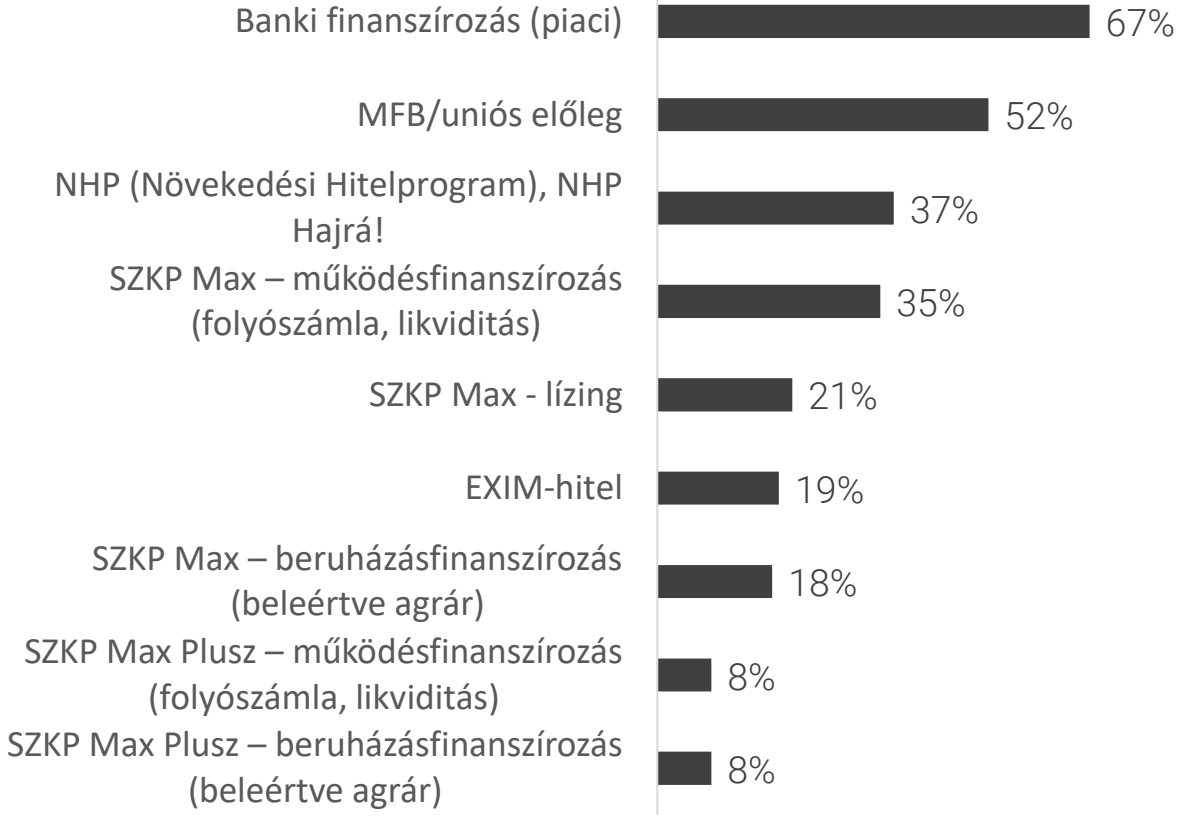

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Helyzetkép: a vállalkozásoknak jellemzően egynél több külső finanszírozásuk van, és közel felének lesz lejáró külső forrása 2023-ban

Külső forrással rendelkezők

Van 2023-ban lejáró, korábban felvett külső finanszírozása?

Egy vagy több ilyen külső finanszírozása van?

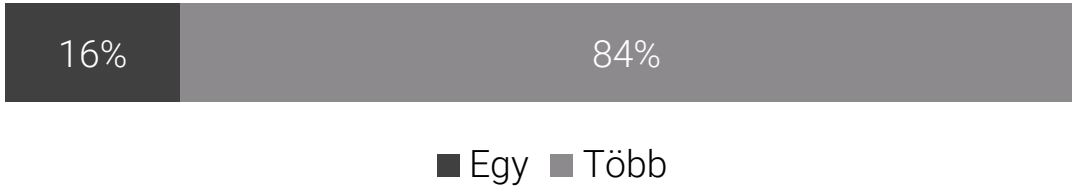

Lejáró külső finanszírozással rendelkezők új finanszírozásra vonatkozó tervei

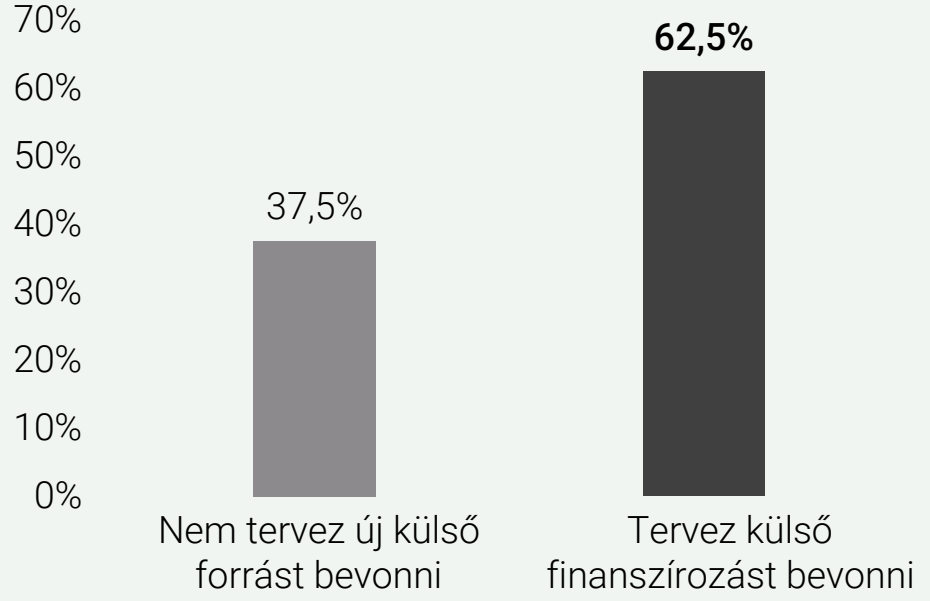

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Helyzetkép: a megkérdezettek kétharmada különösebb probléma nélkül elő tudja teremteni a szükséges fedezetet és önerőt külső forrásbevonás esetén

Külső forrással rendelkezők

Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal?

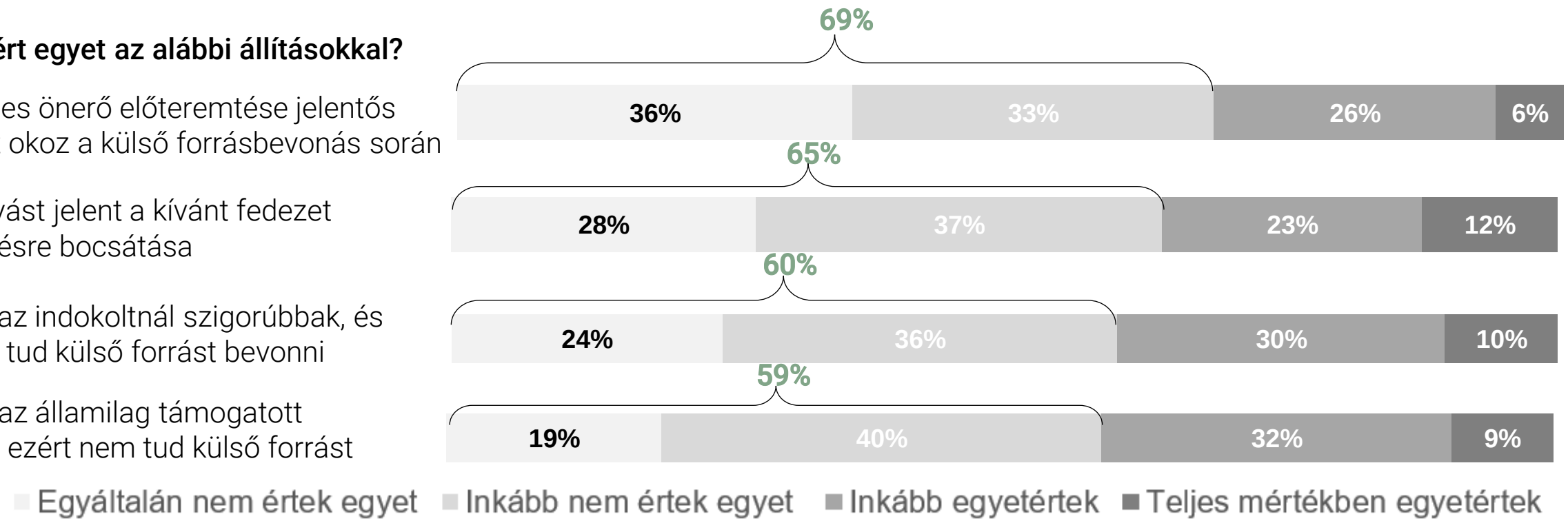

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Helyzetkép: a finanszírozási kihívásokat a vállalkozások többsége kiemelt figyelemmel, de kezelhetőnek tartja

Külső forrással rendelkezők

Vállalkozása fenntartható működése szempontjából hogyan értékeli a jelenlegi finanszírozási helyzetet?

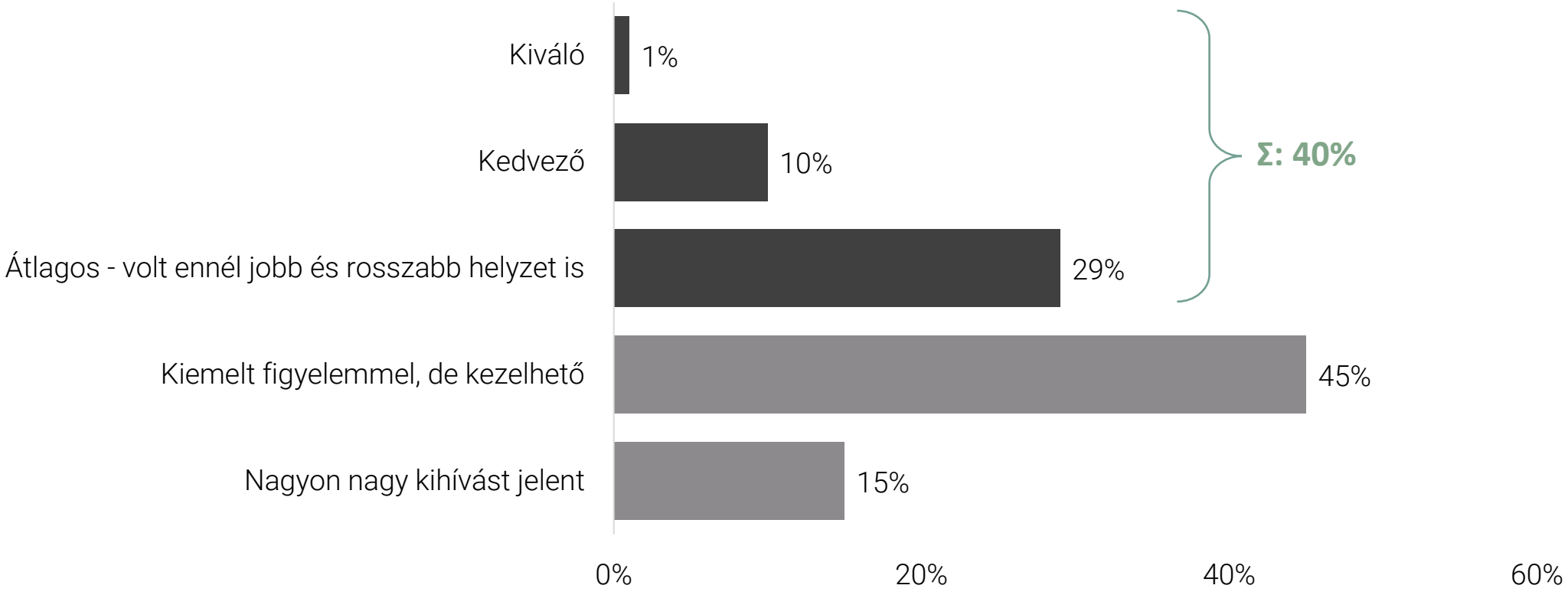

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Helyzetkép: a megkérdezettek 15 százalékának okoz gondot a külső finanszírozás teljesítése, ami elsősorban a szállítói számlafizetés során és a beruházások halasztásában jelentkezik – a cégek létszámleépítést nem terveznek

Külső forrással rendelkezők

Okoz-e a vállalkozás működésében fennakadásokat a meglévő külső finanszírozás fizetése?

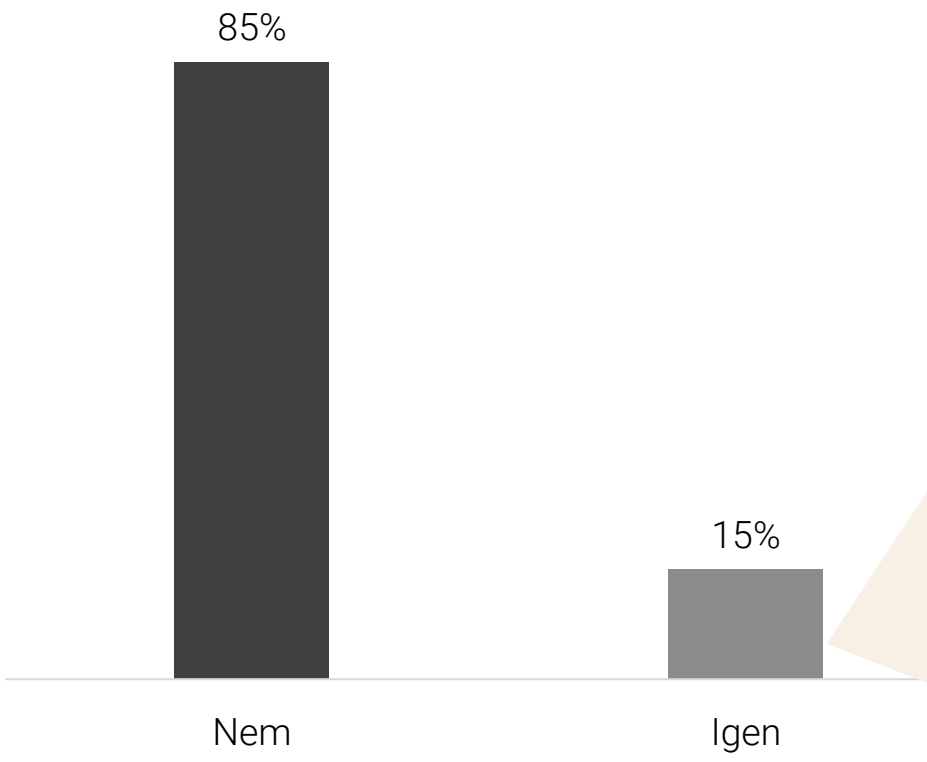

Amennyiben igen, úgy milyen jellegű fennakadásokat okoz?

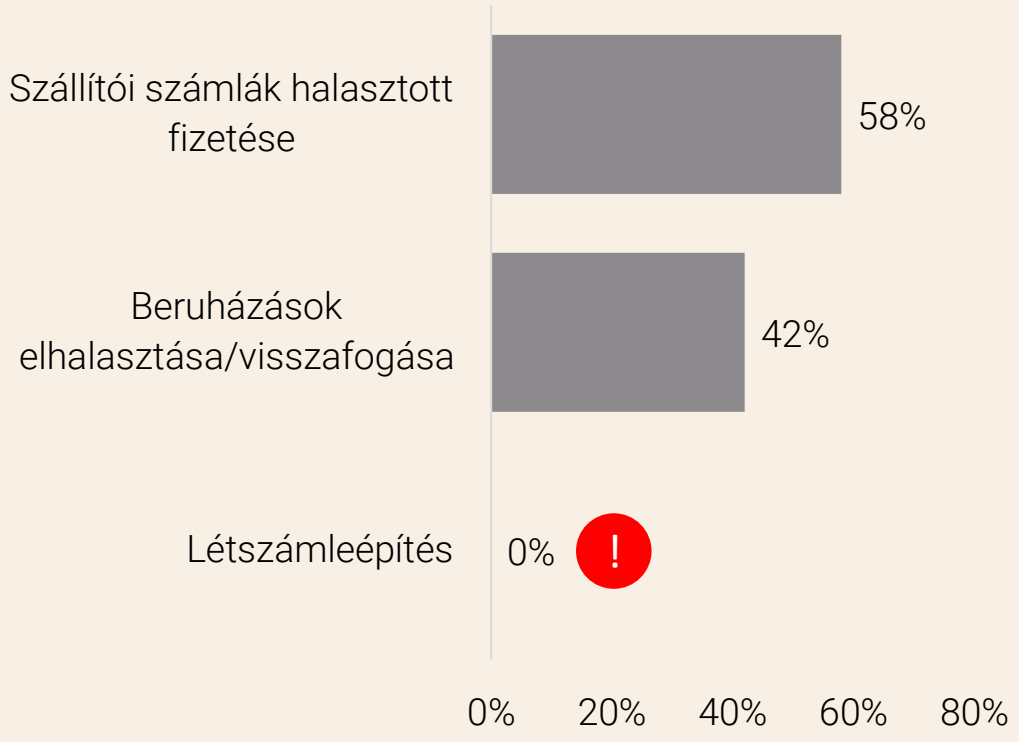

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Helyzetkép és várakozások: a legfőbb finanszírozási célok változatlanok, ugyanakkor egyre hangsúlyosabban jelennek meg a célzott energiahatékonysági beruházások

Külső forrással rendelkezők

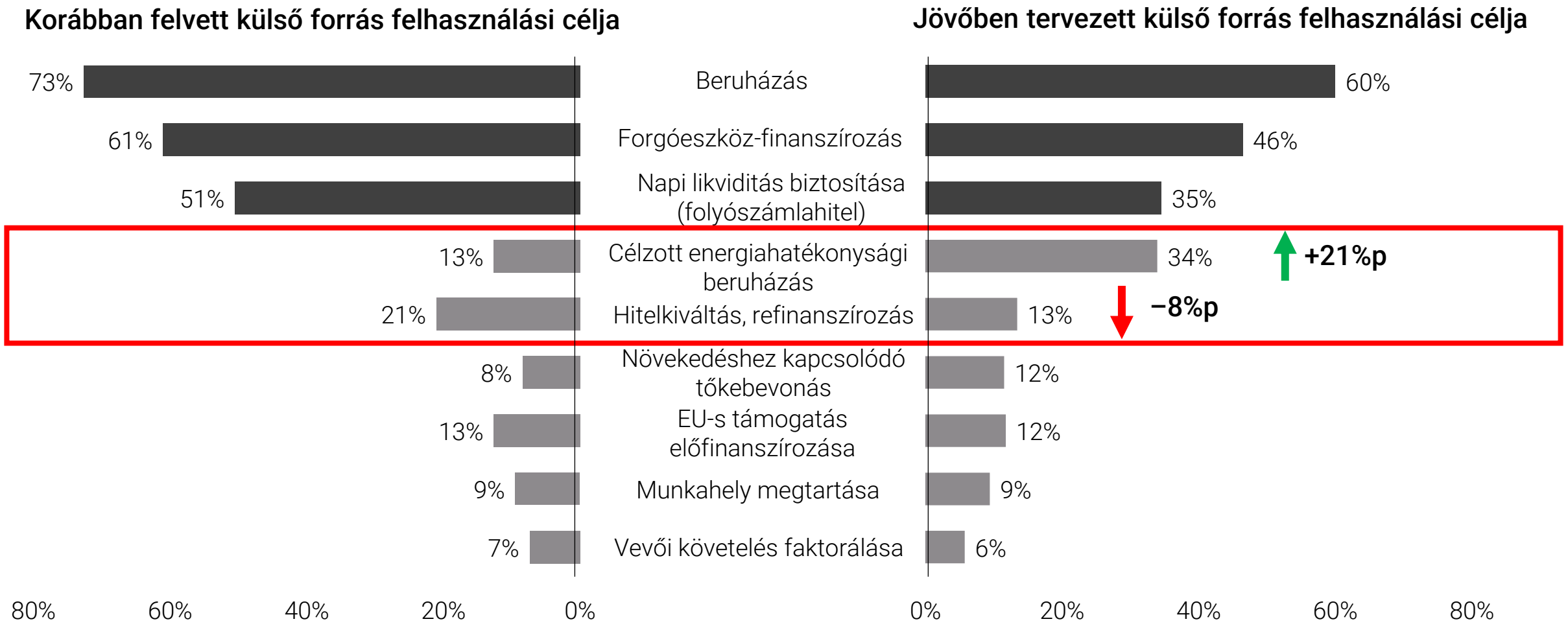

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Várakozások: a jól teljesítő kis- és középvállalkozások mintegy fele legalább 200 millió forint forrásbevonást tervez, a legfőbb problémának a magas kamatokat látják, miközben a cégek mintegy negyede semmilyen problémával nem szembesül

Külső forrással rendelkezők

1. Mekkora külső forrásbevonást tervez a következő időszakban?

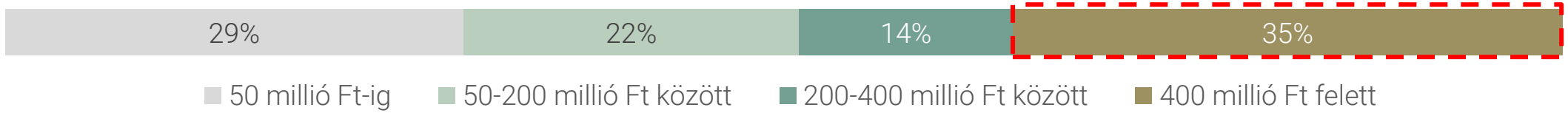

2. Mennyire lesz nehéz a külső forrás bevonása az ön megítélése szerint a vállalkozása számára?

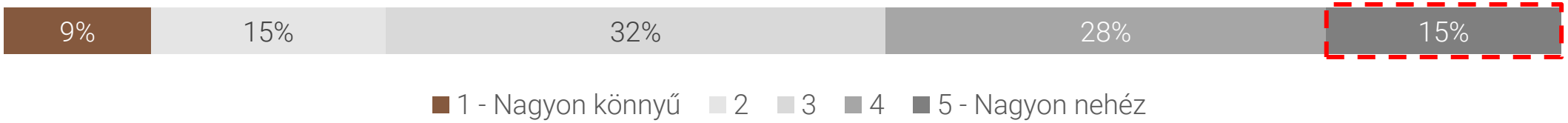

3. A külső finanszírozás bevonása során várhatóan milyen nehézségekkel fog szembesülni?

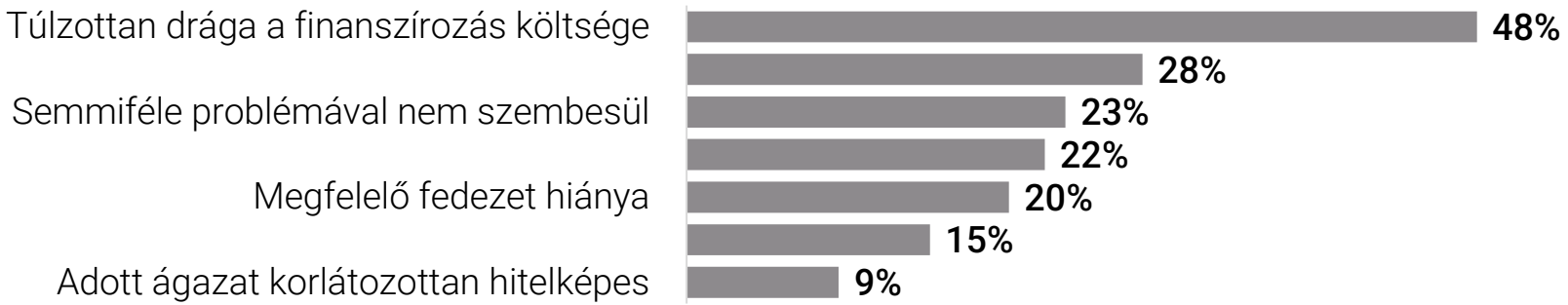

Megjegyzés: a vállalkozási minta jellemzően a nemzetgazdasági átlagnál jobban teljesítő cégeket tartalmazza, amelyek tudatosabban képesek dönteni a vállalkozásuk finanszírozásában

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Várakozások: a vállalkozások négyötöde forinthitel esetén az 5 százalék alatti kamatot tartja elfogadhatónak, és további közel ötöde szerint az 5–7 százalék közötti érték is elfogadható

Külső forrással rendelkezők

Új forinthitel esetén milyen kamatszintet tartana elfogadhatónak?

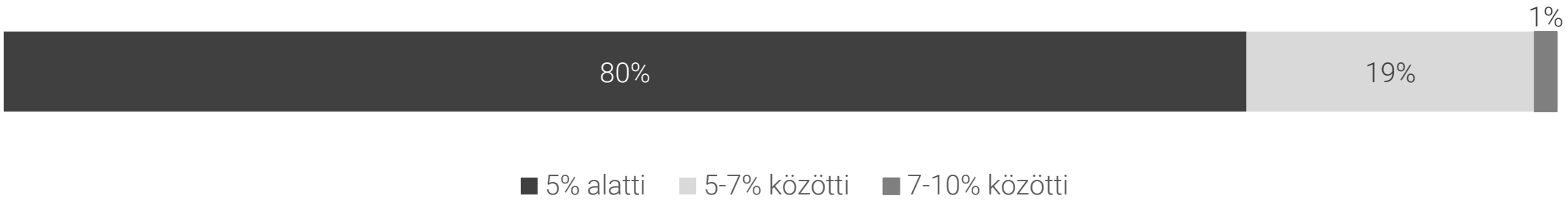

Új hitel esetén venne-e fel kölcsönt devizában?

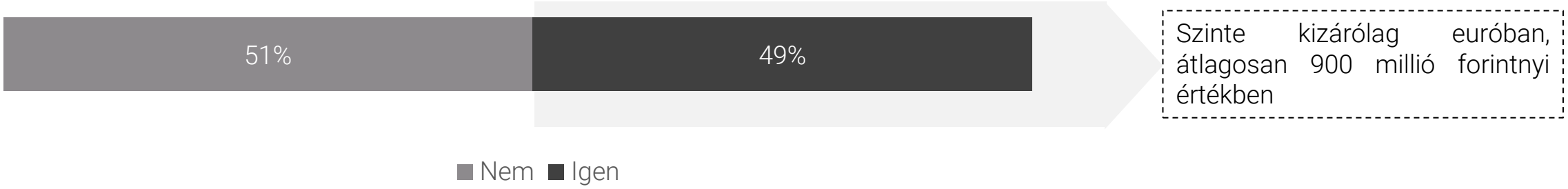

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Tematikus kutatás – Finanszírozási költségek megítélése a hazai vállalkozások körében

A kutatás célja: a hazai vállalkozások finanszírozási helyzetének megismerése

A kutatás formája: 25 kérdésből álló, strukturált telefonos adatfelvétel.

Adatfelvétel: 2023. február 9–27.

A kutatás volumene: 225 megkeresett magyarországi vállalkozásból 100 teljes körű, vezetői szintű interjú.

A minta jellemzői: többségében jól teljesítő feldolgozóipari, 1–5 milliárd forint árbevétellel rendelkező kkv-k, jellemzően 21–50 foglalkoztatottal.

Forrás: Makronóm Intézet felmérése

Köszönjük a figyelmet!

MAKRONÓM
INTÉZET